

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

**COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"**

COM (83) 047

Vol. 1983/0017

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlusssachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

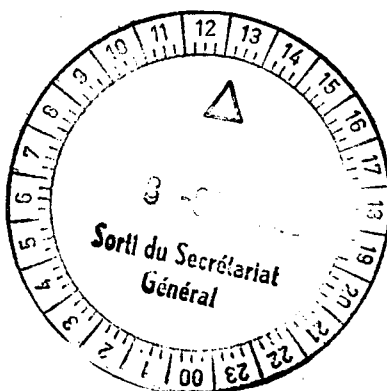
COM (83) 47 τελικό

Βρυξέλλες, 4 Φεβρουαρίου 1983

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για τις χορηγούμενες στους ιδιώτες φορολογικές απαλλαγές

(Κατάσταση την 1η Οκτωβρίου 1982)

COM(83) 47 τελικό

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

COM (83) 47 τελικό

Βρυξέλλες, 4 Φεβρουαρίου 1983

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για τις χορηγούμενες στους ιδιώτες φορολογικές απαλλαγές

(Κατάσταση την 1η Οκτωβρίου 1982)

COM(83) 47 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΣΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>Σελίδα</u>
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
 <u>ΤΜΗΜΑ Ι - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ</u>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι - ΙΣΤΟΡΙΚΟ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ- ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	3
- άξια απαλλαγών	6
- ποσοτικές απαλλαγές	8
- φορολογικές επιστροφές κατά την εξαγωγή	10
- έτήσια προσαρμογή των ίσοτιμιών των απαλλαγών σε έθνικά νομίσματα	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ-ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ	12
- πραγματική άξια των απαλλαγών και όρια παρέκκλισης από την άξια	13
- ίσοτιμιες των απαλλαγών σε έθνικά νομίσματα	20
- ποσοτικές απαλλαγές	25
- επιστροφή φόρων	28
- καταστήματα αφορολογήτων ειδών	29
 <u>ΤΜΗΜΑ ΙΙ - ΜΙΚΡΟΔΕΜΑΤΑ ΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ</u>	
- ιστορικό	33
- σημερινή κατάσταση ανάπτυξης	33
- μελλοντική εξέλιξη του συστήματος	36
 <u>ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΗ ΣΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ</u>	
 <u>ΤΜΗΜΑ ΙV- ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΜΠΕ- ΡΑΣΜΑΤΩΝ</u>	
	41

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. 'Η 'Επιτροπή απέδωσε άνέκαθεν μεγάλη σημασία στις χορηγούμενες στους Ιδιώ-
τες φορολογικές άπαλλαγές στα πλαίσια τής Κοινότητας. Τό ενδιαφέρον αυτό
καταδεικνύεται από τις συνεχείς προσπάθειες που κατέβαλε ή 'Επιτροπή κατά
τά τελευταία έτη για τήν έγκαθίδρυση κοινοῦ καθεστώτος στο πεδίο αυτό. 'Η
'Επιτροπή έπίσης επέλεξε ως προτεραιότητα για τό πρόγραμμά της 1982 τή συ-
νεχή βελτίωση στο πεδίο τών ένδοκινοτικών φορολογικών άπαλλαγών. Καί τό
Κοινοβούλιο επέδειξε ζωηρό ενδιαφέρον για τήν άνάπτυξη τοῦ κοινοῦ συστή-
ματος φορολογικών άπαλλαγών καί ή 'Επιτροπή άνέλαβε τήν ύποχρέωση νά τοῦ
παρουσιάσει τήν παρούσα γενική έκθεση για τή λειτουργία τοῦ κοινοῦ καθεστώ-
τος φορολογικών άπαλλαγών που παρέχονται στους Ιδιώτες. Πέραν από τό Κοινο-
βούλιο, ή 'Επιτροπή άπευθύνει τήν παρούσα έκθεση στο Συμβούλιο καί στήν
Οικονομική καί Κοινωνική 'Επιτροπή.
2. 'Ο σκοπός τής έκθεσης αὐτῆς εἶναι :
 - α) νά περιγράψει τό ἴσχυον καθεστώς
 - β) νά προβάλει τά πεδία που δέν εἶναι αρκετά άνπτυγμένα καθώς καί εκείνα
που δημιουργοῦν δυσκολίες
 - γ) νά εξετάσει τις δυνατές βελτιώσεις που πρέπει νά γίνουν στο καθεστώς.

'Η 'Επιτροπή έλπίζει ὅτι ή παρούσα έκθεση θά αποτελέσει τή βάση για μία
καρποφόρο άνταλλαγή άπόψεων για τά προβλήματα που τίθενται στα Ὑργανα
τής Κοινότητας, τά Κράτη μέλη καί τά άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, δίνοντας τή
δυνατότητα νά λάβει χώρα μία πραγματική άνάπτυξη τοῦ κοινοῦ καθεστώτος φορο-
λογικῶν άπαλλαγών καί ή προοδευτική πραγματοποίηση τών επιδιωκομένων άντι-
κειμενικῶν σκοπῶν.
3. 'Η έκθεση καλύπτει τις φορολογικές άπαλλαγές τών ταξιδιωτῶν καί τις φορολο-
γικές ατέλειες που εφαρμόζονται για τά μικροδέματα στο έσωτερικό τής
Κοινότητας καί στις συναλλαγές μέ τρίτες χώρες. Τό μεγαλύτερο μέρος τής
έκθεσης αφιερώνεται στις άπαλλαγές τών ταξιδιωτῶν. Στο τέλος τής έκθεσης
περιλαμβάνεται άνακεφαλαίωση τών κυριοτέρων συμπερασμάτων.

ΤΜΗΜΑ Ι - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι - ΙΣΤΟΡΙΚΟ

4. Ένα κοινό καθεστώς φορολογικών απαλλαγών ισχύει υπέρ των ταξιδιωτών. Οι σχετικές πράξεις της Κοινότητας είναι οι οδηγίες του Συμβουλίου για την έναρμόνιση των διατάξεων που θεσπίζονται από νόμους, κανονισμούς ή διοικητικές πράξεις σχετικά με τις απαλλαγές από τους φόρους κύκλου εργασιών και τους φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται κατά την εισαγωγή στο πλαίσιο της διεθνούς κυκλοφορίας των ταξιδιωτών (1). Ένα κείμενο που συντονίζει τις διατάξεις αυτές έχει δημοσιευτεί από την Επιτροπή σε ειδικό τεύχος (2). Οι οδηγίες αυτές συμπληρώθηκαν από την οδηγία του Συμβουλίου 81/933/ΕΟΚ που αυξάνει τις φορολογικές απαλλαγές, στο πλαίσιο της διεθνούς κυκλοφορίας των ταξιδιωτών, στα εμπορεύματα προέλευσης τρίτων χωρών (3), και, πιδ πρόσφατα, από την οδηγία του Συμβουλίου 82/443/ΕΟΚ που αυξάνει τις ένδοκοινοτικές φορολογικές απαλλαγές από την 1η Ιανουαρίου 1983 (4).
5. Το κλίμα μέσα στο οποίο τό κοινό καθεστώς των φορολογικών απαλλαγών υπέρ των ταξιδιωτών προτάθηκε και συζητήθηκε για πρώτη φορά τό 1968/69 ήταν τέτοιο ώστε ή τελωνειακή ένωση έθεωρείτο ουσιαστικά πραγματοποιηθείσα, ή εξάλειψη των φορολογικών συνόρων αναμένετο με άνυπομονησία και ή οίκονομική και νομισματική ένωση φαινόταν σάν μιά πραγματική προοπτική στον όρίζοντα. Η έφαρμογή ένός κοινού καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών υπέρ των ταξιδιωτών έθεωρείτο σάν μερική κατάργηση των φορολογικών συνόρων.

Ό πρωταρχικός στόχος του κοινού καθεστώτος ήταν πολιτικός. Η δημιουργία ένός ένοποιημένου καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών είχε σοβαρό αντίκτυπο στους άπλους πολίτες της Κοινότητας φέρνοντας την ύπαρξή της στην πατρίδα τους, κοντά τους, κατά ένα άπτό τρόπο κάθε φορά που ταξίδευαν. Έναντι των τρίτων χωρών ή Κοινότητα παρουσίασε όμοιομορφη μεταχείριση για τους άφικνούμενους ταξιδιώτες, τονίζοντας έτσι ξανά τή δική της ταυτότητα. Τό κοινό καθεστώς όφειλε νά έπιτύχει τόν κυριότερο στόχο του δημιουργώντας για τους ταξιδιώτες συνθήκες άνάλογες με αυτές μιās έσωτερικής άγοράς, εξασφαλίζοντας έτσι την εξάλειψη των περιπτώσεων διπλής φορολογίας ή έλλειψης φορολογίας.

6. Η εξέλιξη του κοινού καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών δέν υπήρξε γενικά τόσο ταχεία και πλήρης όπως είχε προβλεφθεί στην άρχή. Αυτό όφείλεται στη γενική έπιβράδυνση της πορείας προς την οίκονομική και νομισματική ένωση και τήν έμφάνιση άλλων προτεραιοτήτων. Όφείλεται έπίσης αυτό μερικώς στις

(1) Όδηγίες άριθ. 69/169/ΕΟΚ (ΕΕ άριθ. L 133, 4.6.1969), 72/230/ΕΟΚ (ΕΕ άριθ. L 139, 17.6.1972), 77/800/ΕΟΚ (ΕΕ L 336, 27.12.1977), 78/1032/ΕΟΚ και 78/1033/ΕΟΚ (ΕΕ άριθ. L 366, 28.12.1978).

(2) Φορολογικές απαλλαγές χορηγούμενες στους ίδιώτες κατά την εισαγωγή 1979.

(3) ΕΕ άριθ. L 338, 25.11.81, σελ. 24

(4) ΕΕ άριθ. L 206, 14.7.82, σελ. 35

μεγάλες αποκλίσεις των συντελεστών έμμεσης φορολογίας που εφαρμόζονται στα Κράτη μέλη αν και οι αποκλίσεις αυτές των φορολογικών συντελεστών δεν είναι ή μόνη πηγή που συμβάλλει στη διαφοροποίηση των τιμών μεταξύ των Κρατών μελών· κύκλοι διανομής, περιθώρια κέρδους, ελαστικότητα κατανάλωσης διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο. Η απουσία προόδου όφειλεται ακόμη στην απροθυμία των Κρατών μελών να καταπιαστούν με το γενικό πρόβλημα της έλλειψης φορολογίας, δηλαδή, το πρόβλημα των εμπορευμάτων που πουλιούνται άφορολόγητα σε ένα Κράτος μέλος και εισάγονται επίσης άφορολόγητα σ' ένα άλλο, και καταλήγουν έτσι τελικά στην κατανάλωση χωρίς καμιά φορολογική επιβάρυνση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ - ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

7. 'Ακολουθεϊ άνακεφαλαίωση των κυριοτέρων πλευρών του ίσχύοντος στην Κοινότητα καθεστώτος φορολογικών άπαλλαγών των ταξιδιωτών, με σχόλια σχετικά με την εφαρμογή του στα Κράτη μέλη.

Τά όρια άξίας και οι ποσοτικοί περιορισμοί που εφαρμόζονται από το σημερινό καθεστώς, συνοψίζονται σαφέστερα στους ακόλουθους πίνακες.

Πίνακας Ι - Φορολογικές άπαλλαγές ύποκειμένες σε ανώτατα όρια άξίας (1)

(τήν 1η 'Ιανουαρίου 1982)

Γενικές φορολογικές άπαλλαγές των ταξιδιωτών	στό έσωτερικό της Κοινότητας	180 ECU (2)
	προέλευσης τρίτων χωρών	45 ECU
Προαιρετικές μειωμένες φορολογικές άπαλλαγές για ταξιδιώτες κάτω των 15 έτών	στό έσωτερικό της Κοινότητας	50 ECU (2)
	προέλευσης τρίτων χωρών	23 ECU

(1) Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1981, είχε χορηγηθεϊ άδεια στη Δανία να αποκλείει τη φορολογική άπαλλαγή για τα εισαγόμενα από ταξιδιώτες έμπορεύματα των οποίων ή άξία κατά μονάδα υπερέβαινε τα 135 ECU (1050 DK2). Στην 'Ιρλανδία έχει χορηγηθεϊ άδεια να εφαρμόζει παρόμοια άπαλλαγή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1983 στις περιπτώσεις που ή μονάδα άξίας των έμπορευμάτων υπερβαίνει τα 77 ECU (52 IRL).

(2) 210 ECU από την 1η 'Ιανουαρίου 1983 για όλα τα Κράτη μέλη εκτός από τη Δανία που της επιτρέπεται να εξακολουθήσει να εφαρμόζει την φορολογική άπαλλαγή των 180 ECU μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1983. Η μειωμένη φορολογική άπαλλαγή όφειλει να αύξηθεϊ σε 60 ECU.

8. Από τη θέσπιση του κοινού καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών των ταξιδιωτών, η γενική φορολογική απαλλαγή στο έσωτερικό της Κοινότητας εξελίχθηκε ως εξής: από 75 ΛΜ (λογιστικές μονάδες) στο έσωτερικό της Κοινότητας το 1969, σε 125 ΛΜ την 1η Ιουλίου 1972 και σε 180 ΕΛΜ (ΕCU) την 1η Ιανουαρίου 1979. Θα αυξηθεί περαιτέρω σε 210 ΕCU την 1η Ιανουαρίου 1983. Η γενική φορολογική απαλλαγή έναντι των τρίτων χωρών, που είχε διατηρηθεί σε 25 ΛΜ από το 1969, αυξήθηκε σε 40 ΕΛΜ (ΕCU) την 1η Ιανουαρίου 1979 και σε 45 ΕCU την 1η Ιανουαρίου 1982.

Πίνακας II - Ποσά φορολογικών απαλλαγών που εφαρμόζονται από τα Κράτη μέλη

(την 1η Ιανουαρίου 1982)

Κράτος μέλος	Γενική φορολογική απαλλαγή		Μειωμένη φορολογική απαλλαγή (όπως εφαρμόζεται)	
	Κοινότητας	Τρίτη χώρα	Κοινότητας	Τρίτη χώρα
Βέλγιο	BF 7,200	BF 1,800	BF 2,000	BF 900
Δανία	Dkr 1,400	Dkr 350	-	-
Γερμανία	DM 460	DM 115	-	-
Ελλάς	Dr 11,000	Dr 2,800	Dr 3,100	Dr 1,100
Γαλλία	FF 1,030	FF 270	FF 290	FF 135
Ιρλανδία	Irl 120	Irl 31	Irl 34	Irl 15
Ιταλία	(Lit 217,375)	(Lit 56,939)	(Lit 63,265)	(Lit 29,000)
Λουξεμβούργο	LF 7,200	LF 1,800	LF 2,000	LF 900
Ολλανδία	Hfl 500	Hfl 125	-	-
Ηνωμένο Βασίλειο	UkL 120	UkL 30	-	-

() = μή στρογγυλοποιημένα, υπολογισμένα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής λόγω άπουσας επισήμων στοιχείων.

Παρατηρήσεις:

- Οι χώρες του **Benelux** χορηγούν μεγαλύτερη φορολογική απαλλαγή 10.000 FB/FL ή 700 Hfl στους ταξιδιώτες που διακινούνται μεταξύ των χωρών τους, στο πλαίσιο της Συνθήκης που ιδρύει την ένωση του **Benelux**.
- Η Ιρλανδία εφαρμόζει όριο αξίας κατά αντικείμενο 52 Irl π.ε. εμπορεύματα εισαγόμενα στο πλαίσιο του καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών, σύμφωνα με ειδική παρέκκλιση που προβλέπεται από τις οδηγίες.

Πίνακας ΙΙΙ - Γενικοί ποσοτικοί περιορισμοί των φορολο-
γικών απαλλαγών

(τὴν 1η Ἰανουαρίου 1982)

Προϊόν	Ταξιδιώτες στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Κοινότητος	Ταξιδιώτες ἀπὸ τρίτες χῶρες
<u>Προϊόντα καπνοῦ</u> σιγαρέττα ἢ σιγαρίλλος (ποῦρα μεγίστου βάρους 3 γραμ. κατὰ τεμάχιο) ἢ ποῦρα ἢ καπνὸς πίπας	300 150 75 400 γραμ.	200 100 50 250 γραμ.
<u>Οἶνοπνευματώδη ποτὰ</u> ἀπεσταγμένα ποτὰ καὶ ἄλλα οἶνοπνευμα- τώδη ἀλκοολικοῦ βαθμοῦ ἀνωτέρου τῶν 22° ἢ ἀπεσταγμένα ποτὰ καὶ ἄλλα οἶνοπνευματώ- δη, <i>aperitifs</i> μέ βάση τὸν οἶνο ἢ τὴν ἀλκοόλη, ἀλκοολικοῦ βαθμοῦ ἴσου ἢ κα- τωτέρου τῶν 22°. οἶνοι ἀφρώδεις, <i>vins de liqueur</i> καὶ οἶνοι κοινοί (μὴ ἀφρώδεις)	σύνολο 1.5 λίτρα σύνολο 3 λίτρα σύνολο 4 λίτρα	1 φιάλη τυπο- ποιημένη (<i>standard</i>) ἀπὸ 0,70 ἕως 1 λίτρο σύνολο 2 λίτρα σύνολο 2 λίτρα
<u>Ἀρώματα καὶ κολώνιες</u>	75 γραμ. 3/8 λίτρα	50 γραμ. 1/40 λίτρα
<u>Καφές ἢ</u> ἐκχυλίσματα καὶ ἀποστάγματα καφέ	750 γραμ. 300 γραμ.	500 γραμ. 200 γραμ.
<u>Τέϊον ἢ</u> ἐκχυλίσματα καὶ ἀποστάγματα τεΐου	150 γραμ. 60 γραμ.	100 γραμ. 40 γραμ.

Παρατήρηση: Οἱ φορολογικὲς ἀπαλλαγές τοῦ ἀνωτέρω πίνακα ἐφαρμόζονται ὑπὸ ὁρισμέ-
νες προϋποθέσεις, π.χ. οἱ ταξιδιώτες ἡλικίας μικρότερης τῶν 17 ἐτῶν δὲν ἀπολαμβάνου-
νουν τῆς ἀπαλλαγῆς γιὰ τὸν καπνὸ καὶ τὰ οἶνοπνευματώδη ποτὰ. Λεπτομέρειες παρέ-
χονται στὶς παραγράφους 14 καὶ 15 ποὺ περιγράφουν λεπτομερέστερα τὸ ἴσχυον κα-
θεστὸς ποσοτικῶν περιορισμῶν τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν.

Άξία απαλλαγών

9. Η γενική φορολογική απαλλαγή στο έσωτερικό της Κοινότητας των 180 ECU (1) εφαρμόζεται σε έμπορεύματα που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών που διακινούνται από ένα Κράτος μέλος σε άλλο, έφθσον:

- α) πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης (δηλαδή, εύρισκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Κοινότητα)*
- β) έχουν αποκτηθεῖ σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες που ρυθμίζουν τη φορολογία της έσωτερικής αγοράς ενός από τα Κράτη μέλη· και
- γ) δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα.

Οι φορολογικές απαλλαγές άφορουν τους φόρους προστιθεμένης άξιας και τους φόρους κατανάλωσης κατά την είσαγωγή.

Η άξία κατά μονάδα των εμπορευμάτων δεν είναι δυνατόν να κατατμηθεῖ για την εφαρμογή του όριου άξιας για την απαλλαγή. Με άλλα λόγια, η φορολογική απαλλαγή δεν χορηγείται για ένα έμπόρευμα τοῦ οποίου η άξία υπερβαίνει τα 180 ECU, χορηγείται όμως για περισσότερα αγαθά των οποίων η συνολική άξία δεν υπερβαίνει τό προβλεπόμενο όριο.

Όταν έμπορεύματα που υπόκεινται σε ποσοτικούς περιορισμούς, όπως τα οίνο-πνευματώδη ποτά και ο καπνός, εισάγονται από ένα ταξιδιώτη, η άξία τους δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της γενικής φορολογικής απαλλαγής των 180 ECU.

Μιά συμπληρωματική προϋπόθεση συνοδεύει την εφαρμογή της φορολογικής απαλλαγής κατά την ένδοκοινοτική κυκλοφορία:

ο ταξιδιώτης ο οποίος, κατά τη μετακίνησή του από ένα Κράτος μέλος σε άλλο, είχε πρόσβαση στην αγορά μιᾶς τρίτης χώρας ή σε τμήμα εδάφους ενός Κράτους μέλους(2) όπου οι φόροι κύκλου έργασιών ή οι φόροι κατανάλωσης δεν εισπράττονται, οφείλει να αποδείξει ότι τα έμπορεύματα αποκτήθηκαν σύμφωνα με τόν όρο που προβλέπεται στο σημείο β) άνωτέρω και ότι δεν έτυχαν καμιάς έπιστροφής φόρου κύκλου έργασιών ή φόρου κατανάλωσης. Αν οι συνθήκες αυτές δεν πληροῦνται θα χορηγηθεῖ μόνον η φορολογική απαλλαγή που προβλέπεται για τους ταξιδιώτες που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να μειώνουν την ένδοκοινοτική φορολογική απαλλαγή για τους ταξιδιώτες ήλικίας κάτω των 15 έτών. Τα Κράτη μέλη που κάνουν χρήση αυτής της ευχέρειας φαίνονται στον πίνακα II άνωτέρω.

10. Για να τύχουν της φορολογικής απαλλαγής των 45 ECU που προβλέπεται για τους ταξιδιώτες που προέρχονται από τρίτες χώρες, οι μόνες προϋποθέσεις είναι τα έμπορεύματα να περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές του ταξιδιώτη και να μην έχουν εμπορικό χαρακτήρα. Οι μειωμένες φορολογικές απαλλαγές των 23 ECU για νεαρής ήλικίας ταξιδιώτες είναι προαιρετικές και οι διατυπωθεῖσες άνωτέρω παρατηρήσεις σχετικά με την άξία κατά μονάδα εφαρμόζονται και σ' αυτές τις φορολογικές απαλλαγές.

(1) Η φορολογική απαλλαγή των 180 ECU θα αύξηθεῖ σε 210 ECU με ίσχύ την 1η Ιανουαρίου 1983 σύμφωνα με την οδηγία του Συμβουλίου της 29 Ιουνίου 1982.

(2) Ελγολάνδη ή Γροιλάνδη, παραδείγματος χάριν.

11. Οί οδηγίες καθορίζουν ότι η αξία των προσωπικών αντικειμένων που εισάγονται προσωρινά ή που εξάγονται προσωρινά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των φορολογικών απαλλαγών. Η διάταξη αυτή περιέχεται λόγω της θεμελιώδους διαφορής που υπάρχει ανάμεσα στα εμπορεύματα αυτά και σε εκείνα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών· τὰ προηγούμενα είναι τὰ συνηθισμένα εμπορεύματα που εισάγονται ή εξάγονται από ένα ταξιδιώτη που ταξιδεύει, παραδείγματος χάριν, για διακοπές ενώ τὰ τελευταία είναι εμπορεύματα που αγοράζονται από τον ταξιδιώτη σε μία χώρα και εισάγονται οριστικά σε μία άλλη. Η άφετηρτα της έννοιας των προσωπικών αντικειμένων που μεταφέρονται από ένα ταξιδιώτη βρίσκεται σε διεθνείς συμβάσεις και, κυρίως, στη Σύμβαση της Νέας Υόρκης της 4 'Ιουνίου 1954.

12. Οί οδηγίες περιέχουν μερικούς σημαντικούς όρισμούς. Πρώτον, θεωρούνται μή εμπορικού χαρακτήρος οί εισαγωγές· οί όποτες παρουσιάζουν ευκαιριακό χαρακτήρα και άφορούν αποκλειστικά εμπορεύματα που προορίζονται για προσωπική ή οίκογενειακή χρήση ή που προορίζονται για δώρα. Δεύτερον, νοούνται ως "προσωπικές άποσκευές" τό σύνολο των άποσκευών που ο ταξιδιώτης παρουσιάζει στην τελωνειακή ύπηρεσία κατά την άφιξη του ή μεταγενέστερα. Τά φορητά δοχεΐα που περιέχουν καύσιμα δεν θεωρούνται έξ όρισμού προσωπικές άποσκευές, ώστόσο για κάθε μεταφορικό μέσο μετά κινήτηρος μπορούν νά είσασθοϋν μέ φορολογική άπαλλαγή 10 λίτρα καυσίμων που περιέχονται σε τέτοια δοχεΐα, μέ την έπιφύλαξη των διατάξεων ασφαλείας.

13. Οί οδηγίες παρέχουν στά Κράτη μέλη την εύχέρεια νά μειώνουν την αξία ή την ποσότητα των εμπορευμάτων για τὰ όποτα χορηγείται φορολογική άπαλλαγή στις περιπτώσεις των προσώπων που διαμένουν σε παραμεθόριο περιοχή, των εργαζομένων σε παραμεθόριους ζώνες ή των πληρωμάτων συγκοινωνιακών μέσων διεθνών μεταφορών. Στην περίπτωση της ένδοκοινοτικής κυκλοφορίας των ταξιδιωτών, οί ελάχιστες φορολογικές άπαλλαγές είναι τό 1/10 εκείνων που εφαρμόζονται στους κοινούς ταξιδιώτες.

Τά περιορισμένα αυτά όρια δεν εφαρμόζονται βέβαια όταν τὰ ενδιαφερόμενα πρόσωπα δεν περιορίζουν τό ταξίδι τους στην "παραμεθόριο ζώνη" εκτός αν εισάγουν τὰ εμπορεύματα στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας (ή παραμεθόριος ζώνη είναι ή ζώνη που δεν ύπερβαίνει σε βάθος τὰ 15 χλμ. κατ'εύθεία γραμμή από τὰ σύνορα ενός Κράτους μέλους). Οί κοινές φορολογικές άπαλλαγές εφαρμόζονται στους κοινούς ταξιδιώτες.

"Όλα τὰ Κράτη μέλη κάνουν χρήση σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό της εύχέρειας αυτής νά μειώνουν τὰ όρια των φορολογικών άπαλλαγών.

Ποσοτικοί περιορισμοί φορολογικών απαλλαγών

14. Στόν πίνακα III, σελίδα 5 της παρούσας Έκθεσης φαίνεται ότι σύμφωνα με τις οδηγίες εφαρμόζονται διαφορετικοί περιορισμοί στις φορολογικές απαλλαγές εξαρτώμενοι από το αν τα εμπορεύματα εισάγονται από ταξιδιώτη που προέρχεται από ένα άλλο Κράτος μέλος ή από τρίτη χώρα. Θα έπρεπε, εντούτοις, να σημειωθεί ότι τα κοινά αυτά όρια δεν επηρεάζουν τις σχετικές εθνικές διατάξεις σχετικά με τους ταξιδιώτες των οποίων η κατοικία ή η συνήθης διαμονή εύρίσκεται εκτός της Ευρώπης (1), αν και περιέχεται διάταξη που προβλέπει ότι σε καμιά περίπτωση η συνολική ποσότητα των εμπορευμάτων που απαλλάσσονται δεν μπορεί να υπερβεί τα όρια των ενδοκοινοτικών ποσοτικών περιορισμών.

15. Οι διάφοροι περιορισμοί που μνημονεύθηκαν στην υποσημείωση του πίνακα III μπορεί να συνοψισθούν ως εξής:

α) Περιορισμοί εφαρμοζόμενοι στους ταξιδιώτες ηλικίας κάτω των 15 ή 17 ετών

Η φορολογική απαλλαγή κατά την εισαγωγή καπνικών προϊόντων ή οίνοπνευματωδών ποτών δεν χορηγείται σε πρόσωπα κάτω των 17 ετών. Η φορολογική απαλλαγή του καφέ δεν χορηγείται στους ταξιδιώτες κάτω των 15 ετών.

β) Περιορισμοί εφαρμοζόμενοι στους διαμένοντες και εργαζομένους σε παραμεθόριες περιοχές και στο προσωπικό των συγκοινωνιακών μέσων διανομής κυκλοφορίας.

Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να μειώνουν την ποσότητα των εμπορευμάτων για τα οποία χορηγείται φορολογική απαλλαγή μέχρι το 1/10 των προβλεπόμενων ποσοτήτων όταν τα εμπορεύματα εισάγονται από άλλο Κράτος μέλος από πρόσωπα διαμένοντα στην παραμεθόριο ζώνη του Κράτους της εισαγωγής ή του γειτονικού Κράτους μέλους ή από τους εργαζομένους των παραμεθόριων περιοχών.

Εντούτοις, για τα κατωτέρω προϊόντα, οι φορολογικές απαλλαγές είναι δυνατό να μειωθούν μέχρι τα ακόλουθα όρια:

i) Προϊόντα καπνού:

σιγαρέττα ή.....	40
σιγαρίλλος (πούρα μεγίστου βάρους 3 γραμ. ανά τεμάχιο) ή.....	20
πούρα ή.....	10
καπνός πίπας.....	50 γραμ.

ii) Οίνοπνευματώδη ποτά:

- απεσταγμένα ποτά και οίνοπνευματώδη
αλκοολικού βαθμού ανωτέρου των 22° ή..... 0,25 λίτρα
- απεσταγμένα ποτά και οίνοπνευματώδη,
και **apéritifs** με βάση οίνο ή αλκοόλ,
βαθμού οίνοπνεύματος ίσου ή μικρότερου
των 22°, αφρώδεις οίνοι, **vins de liqueur** και..... 0,50 λίτρα
- κοινοί (μη αφρώδεις οίνοι)..... 0,50 λίτρα

(1) Όλα τα Κράτη μέλη κάνουν χρήση αυτής της διάταξης για τη χορήγηση μεγαλύτερων φορολογικών απαλλαγών στους ταξιδιώτες αυτούς. Η χορηγούμενη φορολογική απαλλαγή γίνεται σε 400 σιγαρέττα (ή το ισοδύναμο) αντί σε 200.

Τὰ Κράτη μέλη μπορούν ὁμοίως νά μειώσουν τὰ ὅρια τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν γιά τὸ προσωπικὸ συγκοινωνιακῶν μέσων χρησιμοποιοιμένων στῇ διεθνῇ κυκλοφορίᾳ.

Ὅταν τὰ ἐμπορεύματα εἰσάγονται ἀπὸ τρίτη χώρα ἀπὸ ἐργαζομένους ἢ διαμένοντες σὲ παραμεθορίους ζῶνες ἢ ἀπὸ τὸ προσωπικὸ συγκοινωνιακῶν μέσων χρησιμοποιοιμένων στῇ διεθνῇ κυκλοφορίᾳ, τὰ Κράτη μέλη εἶναι ἐλεύθερα νά μειώσουν τίς φορολογικὰς τους ἀπαλλαγὰς ὅπως θέλουν.

γ) Περιορισμοὶ ἐφαρμοζόμενοι στὶς ἐνοπλες δυνάμεις

Τὰ Κράτη μέλη ἔχουν τὴν ἴδια εὐχέρεια νά μειώνουν τὴν ἀξία ἢ καὶ τὴν ποσότητα τῶν ἐμπορευμάτων στὰ ὁποῖα χορηγεῖται φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ, ὅταν εἰσάγονται ἀπὸ ἓνα ἄλλο Κράτος μέλος ἀπὸ τὰ μέλη τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἐνὸς Κράτους μέλους, ποῦ σταθμεύουν, σὲ ἄλλο Κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένου τοῦ πολιτικοῦ προσωπικοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τοὺς συζύγους καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν συντηρούμενα τέκνα. Τὸ Βέλγιο, ἡ Γερμανία, ἡ Γαλλία, τὸ Λουξεμβούργο, ἡ Ὁλλανδία καὶ τὸ Ἑνωμένο Βασίλειο κάνουν χρῆση αὐτῆς τῆς εὐχέρειας.

δ) Περιορισμοὶ ἐφαρμοζόμενοι στὸν χρυσό, στὸν καπνὸ καὶ στὸν καφέ

Τὰ Κράτη μέλη μπορούν νά ἀποκλείσουν ἀπὸ τὴ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ τὸν ἀκατέργαστο ἢ ἡμι-ἐπεξεργασμένο χρυσό (περιλαμβανομένων τῶν ἐπιχρυσωμένων σκευῶν καὶ τῶν παρομοίων). Μόνον ἡ Γερμανία ἐφαρμόζει περιορισμοὺς σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴ διάταξη.

Τὰ Κράτη μέλη ἔχουν ἐπίσης τὴν εὐχέρεια νά μειώνουν τίς ποσότητες καπνοῦ καὶ καφέ γιά τίς ὁποῖες χορηγεῖται φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ, στὴν περίπτωση τῶν ταξιδιωτῶν ποῦ προέρχονται ἀπὸ τρίτες χώρες. Ἡ Γερμανία κάνει χρῆση αὐτῆς τῆς εὐχέρειας νά περιορίζει τὴ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ σὲ 250 γραμμάρια γιά τὸν καφέ ποῦ εἰσάγεται ἀπὸ αὐτὴ τὴν κατηγορίᾳ ταξιδιωτῶν.

ε) Παρέκκλιση παρεχόμενη στὴ Δανία γιά ποσοτικούς περιορισμοὺς

Ἡ Δανία εἶχε ἰδιαίτερες δυσκολίες γιά νά ἐφαρμόσει τὸ κοινοτικὸ σύστημα φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ, ὡς ἐκ τούτου, τῆς ἐπετράπη νά ἐφαρμόσει ποσοτικούς περιορισμοὺς στὶς φορολογικὰς ἀπαλλαγὰς ποῦ χορηγοῦνται στοὺς ταξιδιωτὰς ποῦ κάνουν ταξίδια βραχείας διάρκειας.

Τα όρια που εφαρμόζονται (1) σήμερα από τη Δανία συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Προϊόντα

Περιορισμένες δασμολογικές απαλλαγές εφαρμόζονται σε ταξιδιώτες μονίμως εγκατεστημένους στη Δανία μετά διαμονή σε άλλη χώρα βραχύτερη των 48 ωρών

σιγαρέττα ή σιγαρίλλος (πούρα μεγίστου βάρους 3 γραμμαρίων ανά τεμάχιο)	60
ή πούρα	20
ή καπνός πίπας (γραμμάρια)	100
απεσταγμένα ποτά (λίτρα)	ουδέν
ζύθος (λίτρα)	2

(1) Όδηγία 77/300/ΕΟΚ - ΕΕ αριθ. L 336, 26.12.1977

(2) Η παρέκκλιση αυτή εκπνέει στο τέλος 1982.

Την 29η Νοεμβρίου 1982, η Έπιστροπή έστειλε πρόταση στο Συμβούλιο για τη σταδιακή ρύθμιση της Δανικής παρέκκλισης μέσα σε πέντε χρόνια. Το Συμβούλιο υιοθέτησε αυτή την πρόταση στις 30 Δεκεμβρίου 1982 (βλ. παράγραφο 50 β)

Επιστροφή φόρων κατά την εξαγωγή

16. Σημαντικό χαρακτηριστικό του κοινού καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών είναι η προβλεψη διατάξεων που ρυθμίζουν το θέμα της επιστροφής των φόρων κατά την εξαγωγή.

Πράγματι, μία από τις βασικές αρχές του συστήματος είναι να αποτραπεί η διπλή φορολογία ή η έλλειψη φορολογίας των εμπορευμάτων που εισάγονται από ταξιδιώτες κατά τη διέλευση των ενδοκοινοτικών συνόρων. Προς τοῦτο, είναι προφανές ότι στις περιπτώσεις που ισχύει φορολογική απαλλαγή για τα εμπορεύματα κατά την εισαγωγή δεν θα έπρεπε να ισχύει επίσης επιστροφή φόρων κατά την εξαγωγή στη χώρα από την οποία προέρχεται ο ταξιδιώτης. Αντίθετως, στις περιπτώσεις που τα εμπορεύματα δεν επωφελοῦνται φορολογικής απαλλαγής κατά την εισαγωγή, δεν θα έπρεπε να γίνεται επιστροφή φόρων στη χώρα της εξαγωγής.

Οι κυριότερες διατάξεις του κοινού καθεστώτος επιστροφής φόρων είναι οι ακόλουθες. Τα κράτη μέλη όφειλουν να λάβουν μέτρα ώστε να αποφευχθεί η επιστροφή φόρων για τα εμπορεύματα που προμηθεύτηκαν ενδοκοινοτικοί ταξιδιώτες που ωφελοῦνται από την κοινή φορολογική απαλλαγή. Έξάλλου, ζητείται από τα κράτη μέλη να προβλέψουν σύστημα επιστροφής του φόρου κύκλου εργασιών για εμπορεύματα που εξήχθησαν ως μέρος των προσωπικών αποσκευών του ταξιδιώτη. Στην περίπτωση των ενδοκοινοτικών ταξιδιωτών η επιστροφή επιτρέπεται μόνον όπου η αξία κατά μονάδα των αντικειμένων υπερβαίνει το όριο των 180 ECU*, με άλλα λόγια, όπου τα εν λόγω αντικείμενα δεν μπορεί να τύχουν της φορολογικής απαλλαγής κατά την εισαγωγή σε άλλο κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίσουν όπως θέλουν τις προϋποθέσεις εφαρμογής της επιστροφής φόρων στους διαμένοντες σε τρίτες χώρες, καθώς επίσης δύνανται να αποκλείσουν τους διαμένοντες στη χώρα να επωφεληθούν από το καθεστώς επιστροφής φόρων. Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη κάνουν χρήση αυτής της εχέρειας να αποκλείουν τους μονίμους κατοίκους της χώρας τους (για να αποφεύγεται η φοροδιαφυγή). Το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία αποτελούν εξαιρέση.

17. Η επιστροφή φόρων προϋποθέτει την υποβολή του τιμολογίου (ή άλλου σχετικού αποδεικτικού έγγραφου) τῷ όποῖο, για τους προερχόμενους από τρίτες χώρες ταξιδιώτες, πρέπει να φέρει θεώρηση του τελωνείου του κράτους μέλους της εξαγωγής ή όποια βεβαιώνει την έξοδο του εμπορεύματος, και, για τους ενδοκοινοτικούς ταξιδιώτες, πρέπει να φέρει θεώρηση του τελωνείου του κράτους μέλους της όριστικής εισαγωγής ή άλλης αρχής του κράτους μέλους αυτού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ούδεμια επιστροφή των φόρων κατανάλωσης επιτρέπεται.

* 77 ECU για εμπορεύματα εισερχόμενα στην Ίρλανδία.

18. Τό καθεστώς έπιστροφής φόρων πού περιεγράφη άνωτέρω υίοθετήθηκε από τό Συμβούλιο τό 1978. Τήν έποχή εκείνη, όρισμένα Κράτη μέλη δέν έφαρμοζαν καθεστώς αύτοϋ τοϋ είδους καί ή είσαγωγή του δημιούργησε άναμφισβήτητα για τά Κράτη αύτά σοβαρές δυσκολίες. Όλα τά Κράτη μέλη έφαρμόζουν σήμερα τό κοινό καθεστώς έπιστροφής τών φόρων, μέ έξαίρεση τήν Ίρλανδία τής όποίας ή νομοθεσία στο θέμα αύτό είναι άσυμβίβαστη μέ τίς κοινοτικές διατάξεις καί θά πρέπει, κατά συνέπεια, νά προσαρμοσθεϊ.

19. Κατά τήν έφαρμογή τοϋ καθεστώτος αύτοϋ από τά άλλα όκτώ (1) Κράτη μέλη παρετηρήθησαν σοβαρές άδυναμίες. Η άξία κατά μονάδα πέραν τής όποίας μπορεί νά ζητηθεϊ ή έπιστροφή φόρου είναι τό όριο στο όποϊο έχει καθορισθεϊ ή ένδοκοινοτική φορολογική άπαλλαγή, δηλ. 180 ECU στις περιπτώσεις έξαγωγών στα Κράτη μέλη έκτός τής Ίρλανδίας, για τήν όποία τό όριο έχει καθορισθεϊ σέ 77 ECU. Τά περισσότερα Κράτη μέλη δέν καθορίζουν τήν άξία κατά μονάδα πού απαιτεϊται στην περίπτωση τών έμπορευμάτων πού έξάγονται από ταξιδιώτες πού πηγαίνουν στην Ίρλανδία. Προβλήματα δημιουργοϋν έπίσης οί διαφορετικές μέθοδοι άπόδοσης τοϋ φόρου. Όρισμένα Κράτη μέλη έπιτρέπουν στοϋς ένδιαφερομένους έμπόρους νά πραγματοποιήσουν τήν άπόδοση άπ'εύθείας, χωρίς νά περάσουν από τήν κεντρική διοίκηση, ένω άλλα Κράτη μέλη απαιτοϋν τήν παρέμβαση τής κεντρικής διοίκησης. Είναι φανερό ότι ένα τέτοιο συγκεντρωτικό σύστημα παροχής άδειών για πολλαπλές άποδόσεις μπορεί νά είναι δυσκίνητο καί νά προκαλεϊ βραδύτητα στην άπόδοση τοϋ φόρου.

Έτήσια προσαρμογή τών ίσοτιμιών τών άπαλλαγών σέ έθνικά νομίματα

20. Μία από τίς κυριότερες έξελίξεις τοϋ κοινοϋ καθεστώτος πού έλαβε χώρα τό 1978 ύπήρξε ή είσαγωγή ένός έτήσιου καθορισμοϋ τών άντιστοιχιών τών φορολογικών άπαλλαγών σέ έθνικά νομίματα έκφραζομένων σέ ECU.

Μία φορά τόν χρόνο, τά Κράτη μέλη όφείλουν νά ύπολογίσουν τήν άντιστοιχία τοϋ νομίσματος τους προς τή φορολογική άπαλλαγή έκφραζόμενη σέ ECU μέ βάση τήν ίσχύουσα τήν πρώτη εργάσιμη μέρα τοϋ Όκτωβρίου νομισματική ίσοτιμία. Τά ποσά τών φορολογικών άπαλλαγών πού έχουν ύπολογισθεϊ μέ τόν τρόπο αύτόν εφαρμόζονται κατά τή διάρκεια τοϋ έπομένου ήμερολογιακοϋ έτους. Για λόγους διοικητικής εύκολίας, τά Κράτη μέλη έχουν έντούτοις τήν εύχέρεια νά διατηρήσουν τά ίσχύοντα ποσά όταν ή διαφορά ανάμεσα στο προσαρμοσμένο ποσό καί στο εφαρμόζόμενο ποσό είναι μικρότερη τοϋ 5%. Καθορίζοντας τά ποσά τών φορολογικών άπαλλαγών σέ έθνικό νόμισμα, τά Κράτη μέλη έχουν έξάλλου τήν εύχέρεια νά στρογγυλοποιήσουν τό ποσόν μέσα στο όριο τοϋ ίσοδυνάμου τών 2 ECU.

(1) Σύμφωνα μέ τό άρθρο 128 καί τό παράρτημα VIII τής Συνθήκης Προσχώρησης στην ΕΟΚ, ή Έλλάς δέν ύποχρεοϋται νά είσαγάγει τό καθεστώς αύτό μέχρι τήν έναρξη τής ίσχύος τοϋ κοινοϋ συστήματος ΦΠΑ (δηλαδή, τήν 1η Ίανουαρίου 1984 τό άργότερο).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ : ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

21. Ένας από τούς γενικούς λόγους πού παρεκίνησαν τήν Έπιτροπή νά συντάξει τήν παρούσα Έκθεση εΐναι οί παρατεινόμενες συζητήσεις στό Συμβούλιο πάνω στίς προτάσεις της τών όδηγιών στό πεδίο τών φορολογικών άπαλλαγών τών ταξιδιωτών. Κατά τίς συζητήσεις αυτές τό Συμβούλιο Έδειξε ιδιαίτερη άπροθυμία νά καταβάλει τίς άπαιτούμενες προσπάθειες καί νά προχωρήσει στην άναγκαία άνάπτυξη του κοινοϋ συστήματος.

Η πρόταση της Έπιτροπής σχετικά μέ τήν πέμπτη όδηγία του Συμβουλίου (1) πού άφορᾷ τίς φορολογικές άπαλλαγές τών ταξιδιωτών ύπήρξε άντικείμενο πολλών συζητήσεων στά διάφορα επίπεδα του Συμβουλίου επί δυόμισι χρόνια : ή πρόταση αυτή μόλις υΐοθετήθηκε ύπό μορφή πολύ περιορισμένη έν σχέσει μέ τίς άρχικές προθέσεις της Έπιτροπής καί του Κοινοβουλίου. Εΐναι έπομένως άνάγκη νά αναλυθούν οί λόγοι πού ύποκρύπτονται πίσω από τήν άπροθυμία αυτή του Συμβουλίου νά συνεχίσει τήν λογική καί τόσο άναγκαία άνάπτυξη του συστήματος.

22. Άντλώντας έμπειρίες από τήν μέχρι σήμερα λειτουργία του συστήματος, στό κεφάλαιο έξετάζονται οί δυσχέρειες καί οί καθυστερήσεις, προτείνονται τρόποι βελτίωσης του κοινοτικού καθεστώτος φορολογικών άνταλλαγών τών ταξιδιωτών καί έρευνᾷται ή δυνατή εξέλιξη του στό μέλλον.

Άν καί ύπάρχει έντονη άλληλεπίδραση άνάμεσα στίς διάφορες όψεις του καθεστώτος καί ή άνάπτυξη σέ Ένα πεδίο τείνει νά έχει έπιπτώσεις ή έξάρτηση από έλλα πεδία για νά διευκολυνθεΐ ή άνάλυση, τό κεφάλαιο αυτό διαιρείται σέ πέντε κύρια τμήματα :

- Α. Η πραγματική άξία τών άπαλλαγών καί όρια παρέκκλισης από τήν άξία.
- Β. Ίσοτιμίες τών άπαλλαγών σέ έθνικά νομίσματα.
- Γ. Ποσοτικές άπαλλαγές.
- Δ. Καθεστώς έπιστροφής φόρων.
- Ε. Καταστήματα άφορολογήτων είδών.

(1) Ε.Ε. άριθ. C 318, 19.12.1979, σελ. 5.

A. Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

23. Οι σημερινές φορολογικές απαλλαγές (βλέπε πίνακα I, σελ. 3) είναι εν ισχύϊ, για την ένδοκοινοτική κυκλοφορία, από την 1η Ιανουαρίου 1979 και θα αύξηθούν την 1η Ιανουαρίου 1983, σύμφωνα με την οδηγία του Συμβουλίου της 29 Ιουνίου 1982 (1). Οι φορολογικές απαλλαγές για τις τρίτες χώρες είναι οι ισχύουσες από την 1η Ιανουαρίου 1982.

Η 1η Ιανουαρίου 1979 έχει ληφθεί ως βασική ημερομηνία στην παρούσα έκθεση, για τη σύγκριση των πραγματικών αξιών. Προηγουμένως, οι φορολογικές απαλλαγές εκφράζονταν σε λογιστικές μονάδες (ΛΜ) (πράγμα που αντανακλούσε τις νομισματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία εισαγωγής του κοινοτικού καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών, το 1969). Το γεγονός αυτό καθιστά δύσκολη την σύγκριση με τη σημερινή κατάσταση. Ο πρωταρχικός σκοπός της ανάπτυξης του κοινοῦ καθεστώτος που έλαβε χώρα το 1978, με την εισαγωγή της Ευρωπαϊκής λογιστικής μονάδας (ΕΛΜ) στις οδηγίες, ήταν να εξαλείψει τις ανισότητες που προκαλούσε η χρησιμοποίηση της ΛΜ. Την εποχή εκείνη, ένας από τους επιδιωκόμενους σκοπούς ήταν να διατηρηθούν τουλάχιστο στα προηγούμενα επίπεδα εκφραζόμενα σε έθνικά νομίσματα οι φορολογικές απαλλαγές που είχαν καθοριστεί σε όλα τα Κράτη μέλη.

24. Εντούτοις, οποιαδήποτε και αν είναι η βασική ημερομηνία, είναι φανερό ότι η πραγματική αξία των φορολογικών απαλλαγών έχει διαβρωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Πράγματι, κατά την διάρκεια των τριών τελευταίων έτων ο δείκτης των τιμών κατανάλωσης αύξηθηκε κατά μέσον όρο περισσότερο του 10%: 10,2% (1979), 14,1% (1980) και 12,6% (1981). Το σωρευτικό αποτέλεσμα στο μέτρο που αφορά τα κοινοτικά όρια είναι ότι στο τέλος του 1981 η αξία των κοινών δασμολογικών απαλλαγών είχε πέσει σε πραγματικές τιμές στο 58% της αξίας την 1η Ιανουαρίου 1979. Το πρόσφατο μέτρο που έλαβε το Συμβούλιο να αύξησει την φορολογική απαλλαγή σε 210 ECU τείνει πράγματι να βελτιώσει την κατάσταση. Εντούτοις, παρά ταῦτα έχει λάβει χώρα σημαντική μείωση, κυρίως, αν ληφθεί υπόψη η ημερομηνία εφαρμογής του μέτρου την 1η Ιανουαρίου 1983. Πράγματι, την 1η Ιανουαρίου 1983 θα ήταν αναγκαία μία φορολογική απαλλαγή της τάξης των 280 ECU για να αποκαταστήσει τη μέση αγοραστική δύναμη της φορολογικής απαλλαγής των 180 ECU που ίσχυαν την 1η Ιανουαρίου 1979.

(1) Οδηγία 82/443/ΕΟΚ, Ε.Ε. L 206, 14.7.82, σελ. 35

Ἡ λυπηρὴ αὐτὴ ἐξέλιξη εἶχε προβλεφθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ ὅταν παρουσίασε τὴν πρότασίν της γιὰ τὴ τρίτη ὁδηγία τοῦ Συμβουλίου σχετικὰ μὲ τὶς φορολογικὲς ἀπαλλαγές τῶν ταξιδιωτῶν τὸ 1979 (1). Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἡ Ἐπιτροπὴ εἶχε προτείνει μιὰ ἐτήσια προσαρμογὴ τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν μεταβολῶν τοῦ δείκτη ἰδιωτικῆς κατανάλωσης στὴ Κοινότητα καί τὴ γνωστοποίηση τῶν νέων ἐπιπέδων τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν στὰ Κράτη μέλη γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τους τὸ ἐπόμενο ἔτος. Ἐντούτοις, τὸ Συμβούλιο παρέλειψε νὰ περιλάβει ὁποιοδήποτε διάταξη προβλέπουσα αὐτόματες ἢ ἡμι-αὐτόματες μελλοντικὲς αὐξήσεις στὶς ὁδηγίες ποὺ υἱοθετήθηκαν τὸ 1978.

25. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε στὴ σχετικὴ σύνοδο τοῦ Συμβουλίου τὴν ἐντολὴ νὰ προχωρήσει σὲ μιὰ ἐτήσια ἐξέταση τῆς λειτουργίας τοῦ ἐνδοκοινοτικοῦ καθεστώτος τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν. Ἐχοντας κάνει τὸ ἴδιο γιὰ τὸ 1979, ἡ Ἐπιτροπὴ πρότεινε αὐξηση τῆς ἐνδοκοινοτικῆς φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς σὲ 210 ECU στὴν πρότασίν της γιὰ τὴ 5ῃ ὁδηγία τοῦ Συμβουλίου σχετικὰ μὲ τὶς φορολογικὲς ἀπαλλαγές τῶν ταξιδιωτῶν (2). Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκανε αὐτὴ τὴν πρόταση γιὰ νὰ διατηρήσει (τὴν 1ῃ Ἰανουαρίου 1980) τὴν πραγματικὴ ἁξία τῆς φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς ποὺ καθορίσθηκε τὸ 1978 καί νὰ ἐπιτρέψει μιὰ ἐλαφρὰ αὐξηση.

Τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο, στὴ γνώμη του γιὰ τὴν πρόταση αὐτὴ (3), ζήτησε ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ νὰ εἶναι πιὸ φιλόδοξη καί νὰ προτείνει πρόγραμμα αὐξήσεων τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν γιὰ ἓνα ὁρισμένο ἀριθμὸ ἐτῶν, ἔτσι ὥστε νὰ γίνεи ἓνα πραγματικὸ βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἡ Ἐπιτροπὴ πρότεινε ἓνα τέτοιο πρόγραμμα στὶς τροποποιήσεις της στὴν ἀρχικὴ πρόταση. Στόχος ἦταν νὰ ἐπιτευχθεῖ τὸ 1982 μιὰ ἁξία ἐνδοκοινοτικῶν ἀπαλλαγῶν 300 ECU.

Κατὰ τὴ διάρκεια συζητήσεων, τὸ Συμβούλιο ὑπέρριψε μέχρι σήμερα τὴν ἰδέα ἐνὸς τέτοιου προγράμματος. Ἡ συζήτηση τῆς πρότασης τῆς 5ῃς ὁδηγίας τοῦ Συμβουλίου περιστράφη ἀπλῶς γύρω ἀπὸ τὴν δυνατότητα τῆς αὐξησης τοῦ ὀρίου ἀπὸ 180 σὲ 210 ECU, καί, ὅπως ἀναφέρθηκε ἀνωτέρω, ἡ πρόταση μόλις τώρα υἱοθετήθηκε γιὰ ἐφαρμογὴ τὴν 1ῃ Ἰανουαρίου 1983, δηλαδὴ, τρία χρόνια μετὰ τὴν ἀρχικὴ ἡμερομηνία ποὺ προέβλεπε ὡς δυνατὴ ἡ Ἐπιτροπὴ.

26. Παρὰ τὶς προσπάθειες τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Κοινοβουλίου καί τῆς Οἰκονομικῆς καί Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ἔλλειψη πολιτικῆς βούλησης τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἐκδηλοῦς καί, βέβαια, ἀποθαρρυντικὴ. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει πλήρη ἐπίγνωση τῶν δυσχερειῶν καί τῶν προβλημάτων ποὺ τίθενται στὰ Κράτη μέλη καί ἐπανέρχεται

(1) Ε.Ε. ἀριθ. C 31, 8.2.1977, σελ. 5

(2) Ε.Ε. ἀριθ. C 318, 19.12.1977, σελ. 5

(3) Ε.Ε. ἀριθ. C 117, 12.5.80, 83

σ'αὐτὰ στή συνέχεια τῆς ἔκθεσης αὐτῆς. Ἐντούτοις, τὴν Ἐπιτροπὴ ἀπασχολεῖ σοβαρὰ ἡ ὀλιγωρία τοῦ Συμβουλίου στὸ θέμα τοῦ κοινοτικοῦ καθεστώτος φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καί ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι μιὰ ἀνανέωση τῶν πολιτικῶν κινήτρων θὰ ὑπάρξει ποῦ θὰ ἐπιτρέψει στὸ καθεστῶς νὰ ἀναπτυχθεῖ. Στὸ στάδιο αὐτὸ, θὰ ἦταν πρόσφορος ὁ χρόνος νὰ ἐξετασθοῦν οἱ πραγματικοὶ λόγοι τῆς ἀπροθυμίας προαγωγῆς τοῦ θέματος. Ποιὰ κίνητρα ὠθοῦν τὰ Κράτη μέλη στὴν ἄρνηση νὰ ἐπιτρέψουν στὸ σύστημα νὰ ἀναπτυχθεῖ ὅπως τὸ ἐπιθυμοῦν ἡ Ἐπιτροπὴ καί τὸ Κοινοβούλιο ;

27. Ἡ πρώτη ἀνησυχία ποῦ ἐπικαλοῦνται τὰ Κράτη μέλη εἶναι ἡ ἀπώλεια κρατικοῦ εἰσοδήματος μέ τὴν διὰβρωση τῆς φορολογικῆς βάσης ποῦ συνεπάγονται οἱ εἰσαγωγές ἀπὸ τοὺς ταξιδιωτὲς καί ποῦ ἐκτοπίζουν τίς κανονικὲς πωλήσεις στὴν ἐσωτερικὴ ἀγορὰ. Τὰ Κράτη μέλη μέ ὑψηλὴ ἔμμεση φορολογία φοβοῦνται ὅτι οἱ ταξιδιωτὲς ἐπωφελοῦνται τοῦ κοινοτικοῦ συστήματος φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν ἀγοράζοντας ἐμπορεύματα, ποῦ φορολογοῦνται βαρεῖα στίς χῶρες τους, στὰ Κράτη μέλη μέ χαμηλότερα ἐπίπεδα ἔμμεσης φορολογίας. Φοβοῦνται ἐπίσης τὰ Κράτη μέλη ὅτι μεγάλες ἀπαλλαγές παρακινοῦν στὴν πραγματοποίηση ταξιδιῶν στὸ ἐξωτερικὸ μέ τὸν μόνον σκοπὸ τὴν πραγματοποίηση οἰκονομίας φόρου μέ τὰ ἀγοραζόμενα ἐμπορεύματα, καί στὴν ἀγορὰ ὀρισμένων εἰδῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ποῦ δὲν θεωροῦνται κανονικὰ προσωπικὰ εἶδη τῶν ταξιδιωτῶν (παραδείγματος χάριν, οἰκιακὰ σκεύη).

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀντιλαμβάνεται τοὺς φόβους τῶν Κρατῶν μελῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπώλεια φορολογικῶν ἐσόδων, ἰδιαιτέρως κάτω ἀπὸ τίς σημερινές οἰκονομικὲς περιστάσεις. Ἀλλὰ οἱ διαφορὲς τιμῶν δὲν ὀφείλονται ἀποκλειστικὰ στοὺς διαφορετικοὺς φορολογικοὺς συντελεστές. Διαφορὲς μεταξύ πολλῶν ἄλλων παραγόντων, ὅπως τὰ περιθώρια κέρδους, ἡ ἔνταση τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, τὰ κυκλώματα διανομῆς ἢ οἱ κύκλοι παραγωγῆς μποροῦν νὰ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα μεγάλες διαφορὲς στίς τιμὲς ἀνεξάρτητα ἀπὸ τοὺς φορολογικοὺς συντελεστές. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, εἶναι οἰκονομικὰ ἐπωφελές νὰ ἐπιτρέπεται σὲ ἕναν ταξιδιωτὴ νὰ προβαίνει σὲ ἀγορές σὲ μιὰ χώρα ὅπου ἡ φορολογία εἶναι χαμηλὴ, διότι οἱ ἀγορές αὐτές ἀσκοῦν πίεση στὴν πτώση τῶν τιμῶν γενικὰ, πράγμα ποῦ καταπολεμᾷ τὸν πληθωρισμὸ. Τὰ προβλήματα τῶν Κρατῶν μελῶν πρέπει ἐπίσης νὰ ἐξετασθοῦν μέσα στὴ γενικότερη προοπτικὴ τῆς ἀνάπτυξης τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς μέσα στὴν ὁποία τὸ κοινοτικὸ καθεστῶς τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν διαδραματίζει σημαντικὸ ρόλο. Ἡ γενικὴ αὕτῃ προσέγγιση τοῦ θέματος παρουσιάζει συγχρόνως θετικὲς καὶ ἀρνητικὲς ὕψεις ἐν σχέσει μέ τίς ἀγορές τῶν ταξιδιωτῶν. Ὅρισμένα Κράτη μέλη ἀσκοῦν ἔλξη σὲ ταξιδιωτὲς γιὰ τὴν ἀγορὰ ὀρισμένων ἐμπορευμάτων ἀλλὰ γενικὰ τὸ ρεῦμα εἶναι διπλῆς κατεύθυνσης καί εἶναι σπάνιο ὅτι ἡ σχετικὴ ὠφέλεια ὑπάρχει γιὰ ὅλα τὰ ἐμπορεύματα ἐνδὸς μόνον Κράτους μέλους.

Θά έπρεπε νά τονισθεῖ έπιπροσθετως ότι όλα αύτά τά προβλήματα έχουν πρόσκαιρο χαρακτήρα. Μεταβολές τών φορολογικών συντελεστών, τών νομισματικών ίσοτιμιών καί τών σχετικών έπιπέδων βιοτικού κόστους οδηγούν συχνά σέ άλλαγες τών προτιμήσεων άγορών τών ταξιδιωτών ούτως ώστε ένα Κράτος μέλος ή μιá όρισμένη περιοχή ποú εἶχε υποστεί άπώλειες άγορών μπορεῖ συχνά νά βρεθεῖ στην άντίθετη κατάσταση ύστερα από μικρό χρονικό διάστημα.

28. Ένα άλλο έπιχείρημα ποú προβάλλεται από τά Κράτη μέλη ενάντια στην αύξηση τής άξίας τών φορολογικών άπαλλαγών άφορά τήν υποτιθέμενη έπάρκεια τών ύφισταμένων φορολογικών άπαλλαγών. Όρισμένοι διατείνονται ότι τό ένδοκοινοτικό όριο τών 180 ECU εἶναι ήδη άρκετά ύψηλό ώστε νά καλύπτει τίς άνάγκες τών περισσοτέρων άν όχι τοϋ συνόλου τών ταξιδιωτών. Η Έπιτροπή άμφιβάλλει γιά τήν έπάρκεια τών ύφισταμένων ένδοκοινοτικών φορολογικών άνταλλαγών στο πλαίσιο μιáς κοινής άγοράς. Πράγματι, τό ύφιστάμενο όριο έξαντλεῖται πολύ σύντομα όταν ένας ταξιδιώτης εἰσάγει, παραδείγματος χάριν, ένα κοστούμι ή ένα ζευγάρι παπούτσια ποú άγόρασε κατά τήν παραμονή του σέ ένα άλλο Κράτος μέλος. Στο θέμα τής έπάρκειας τοϋ έπιπέδου τοϋ όρίου, έπισημάνθηκε προηγουμένως σ'αυτό τό κεφάλαιο (βλέπε παράγραφο 24) ότι έπετράπη νά λάβει χώρα σημαντική διάβρωση τής πραγματικής άξίας τών φορολογικών άπαλλαγών.

Εἶναι φανερό ότι μιá τέτοια διάβρωση δέν θα έπρεπε νά έχει έπιτραπεί καί οϋτε έπρεπε ή Κοινότητα νά άρκεσθεῖ άπλώς στην διατήρηση τής πραγματικής άξίας τών φορολογικών άπαλλαγών. Θα έπρεπε άντιθέτως νά καταβληθοϋν προσπάθειες γιά τήν πραγματοποίηση στο πεδίο αύτό τών άντικειμενικών σκοπών ποú καθορίζονται στην κοινοτική νομοθεσία, καί σύμφωνα μέ τούς όποιους οί μετακινήσεις από τό ένα Κράτος μέλος στο άλλο θα έπρεπε νά ένθαρρύνονται μέ τήν αύξηση τών δασμολογικών άπαλλαγών καί οί χορηγούμενες στούς ίδιώτες άτέλειες θα έπρεπε νά έπεκταθοϋν προοδευτικά (1).

29. Τά Κράτη μέλη έπικαλοϋνται άκόμη, ως λόγος γιά νά μή αύξήσουν τό γενικό έπίπεδο τής άξίας τών φορολογικών άπαλλαγών, τή συνεχιζόμενη ύπαρξη καταστημάτων πωλήσεων άφορολόγητων είδών* έξηγούν τήν άπροθυμία τους νά αύξήσουν τίς άπαλλαγές μέ τόν λόγο ότι τά εἰσαγόμενα από τούς ταξιδιώτες μέ φορολογική άπαλλαγή έμπορεύματα μπορεῖ νά έχουν άποκτηθεῖ άφορολόγητα σέ ένα από αύτά τά καταστήματα.

(1) Βλέπε οδηγία τοϋ Συμβουλίου 78/1032/ΕΟΚ, Ε.Ε. άριθ. L 366, 28,12,1978 καί άπόφαση τοϋ Συμβουλίου τής 22 Μαρτίου 1971 σχετικά μέ τήν οίκονομική καί νομισματική ένωση, Ε.Ε. C 28 τής 27.3.1971.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ δεχθεῖ αὐτὸ ὡς ἐπιχείρημα γιὰ τὴ μὴ αὐξηση τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καί ἰδίως διότι τὸ μέγιστο μέρος τῶν πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν ἀποτελοῦν οἱ πωλήσεις οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν καί καπνοῦ. Τὸ κύριο ἐνδιαφέρον καί τῶν ἐπιχειρηματιῶν καί τῶν ταξιδιωτῶν ἔγκειται στὶς πωλήσεις αὐτές. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἔχοντας ἐπίγνωση αὐτοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος καί τῶν μεγάλων ἀποκλίσεων στὴ φορολογικὴ μεταχείριση ποὺ ἐπιφυλάσσεται στὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ ἀπὸ τὰ Κράτη τῆς Κοινότητος, δὲν πρῶτεινε πράγματι καμμία αὐξηση γιὰ τὰ ποσοτικά ὅρια τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν γιὰ τὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κοινοῦ συστήματος τὸ 1969. Ἐπομένως, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τῶν καταστημάτων πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν δὲν ἀποτελεῖ πραγματικὸ ἐμπόδιο γιὰ μιὰ γενικὴ αὐξηση τῶν ὁρίων τῆς ἀξίας τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν.

30. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζει ὅτι, στὸ σημερινὸ στάδιο ἐξέλιξης, ἡ αὐτόματη προσαρμογὴ τῶν ὀρίων ἀξίας τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν δὲν εἶναι ἀνεκτὴ ἀπὸ τὰ Κράτη μέλη, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ δεχθεῖ τὴ κατάσταση ποὺ δημιουργεῖ ἡ βραδύτητα τοῦ Συμβουλίου νὰ υἱοθετήσῃ τὴν πέμπτη ὁδηγία τοῦ Συμβουλίου σχετικὰ μὲ τὶς φορολογικὲς ἀπαλλαγές τῶν ταξιδιωτῶν καὶ τὴν ἀνεπάρκεια τῶν περιεχομένων διατάξεων. Ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι ὑπὲρ τῆς περιοδικῆς αὐξησης τοῦ ἐπιπέδου τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ πρὸς τοῦτο προτείνει νὰ προγραμματίσῃ τὸ Συμβούλιο τὴν αὐξηση τῶν ἐνδοκοινοτικῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν γιὰ τὰ προσεχῆ ἔτη. Οἱ αὐξήσεις θὰ ἔπρεπε νὰ καθορίζονται μὲ δύο κριτήρια : τὴν ἀνάγκη νὰ διατηρηθεῖ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμη καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ συνεχισθεῖ ἡ ἐξέλιξη τοῦ συστήματος. Ἡ προσέγγιση αὐτὴ τοῦ θέματος εἶναι ὅμοια μὲ ἐκείνη τοῦ πολυετοῦς προγράμματος ποὺ εὐνοεῖται ἀπὸ τὸ Κοινοβούλιο στὴ γνώμη του σχετικὰ μὲ τὴν πρόταση τῆς πέμπτης ὁδηγίας γιὰ τὶς φορολογικὲς ἀπαλλαγές τῶν ταξιδιωτῶν (βλέπε παράγραφο 25) καὶ ποὺ υἱοθετήθηκε στὴ συνέχεια ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ.

31. Οἱ ὑπηρεσίες τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξέτασαν ἐπίσης τὸ θέμα τῆς διατήρησης τῶν πραγματικῶν ὀξιδῶν ἀπὸ τὴν ἄποψη τῶν ἰσοτιμιῶν ἀγοραστικῆς δύναμης, γιὰ τὶς ὁποῖες ὑπάρχει ἓνα κοινοτικὸ μέτρο: τὸ πρότυπο ἀγοραστικῆς δύναμης. Τὸ μέτρο αὐτὸ ἐπιτρέπει τὴ σύγκριση σὲ πραγματικὲς τιμές τῆς ἀγοραστικῆς δύναμης στὰ Κράτη μέλη. Ἡ Ὑπηρεσία Στατιστικῆς τῆς Κοινότητος ὑπολογίζει καὶ δημοσιεύει τὰ δεδομένα αὐτὰ ἐτησίως. Ὑπάρχει ἐπομένως ἓνα κατάλληλο ὄργανο γιὰ νὰ μεταθέτει μιά δεδομένη φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ σὲ ἐπίπεδα ἐθνικοῦ νομίσματος ποὺ ἀπεικονίζει τὰ μέσα ἐπίπεδα ἐξέλιξης τῶν τιμῶν στὰ Κράτη μέλη. Ποιὸ εἶναι τὸ πλεονέκτημα τῆς μετατροπῆς αὐτῆς ; Ἐπιτρέπει κυρίως τὸν καθορισμὸ τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν σὲ ἐπίπεδα, σὲ ἐθνικὰ νομίσματα, ποὺ ἀντικατοπτρίζουν μὲ ρεαλιστικὸ τρόπο τὸ ἐπίπεδο τιμῶν τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς τοῦ σχετικοῦ Κράτους μέλους, καὶ ἀντικατοπτρίζει ἐπίσης αὐτομάτως τὶς μεταβολές τιμῶν σὲ ἐθνικὸ ἐπίπεδο ἐτησίως.

Πολλὰ εἶναι, ἐντούτοις, τὰ μειονεκτήματα τῆς μεθόδου αὐτῆς. Πρῶτον, δὲν εἶναι λογικὸ τὸ ἐπίπεδο ἐθνικῶν τιμῶν νὰ ἐκφράζεται σὲ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ ποὺ ἐφαρμόζεται κατὰ τὴν εἰσαγωγή. Οἱ ἀγορές στὴν περίπτωση αὐτὴ ἔχουν πραγματοποιηθεῖ

ἀναγκαστικά στο εξωτερικό και θα ήταν πιο σωστό τα επίπεδα τιμών των άλλων κρατών μελών να εκφράζονται στην φορολογική ἀπαλλαγή που εφαρμόζεται σε ένα δεδομένο κράτος μέλος. Η χρησιμοποίηση εξάλλου του μηχανισμού των ίσοτιμών αγοραστικής δύναμης θα κατέστρεφε την ένδοξη των επιπέδων των κοινοτικών φορολογικών ἀπαλλαγών που σήμερα είναι ἀμέσως συγκρίσιμες από το ένα θθνικό νόμισμα στο άλλο. Ένα τέτοιο σύστημα θα προκαλούσε σύγχυση στο ταξιδεύον κοινό. Τέλος, θα είχε ως συνέπεια πολύ σοβαρές διοικητικές δυσχέρειες σχετικά με την επιστροφή των φόρων δεδομένου ότι κάθε κράτος θα θφειλε να εφαρμόζει διαφορετικό θριο επιστροφής φόρου ανάλογα με τον προορισμό του ταξιδιώτη, πράγμα που θα κατέληγε σε καθορισμό τουλάχιστον έννεα δυνατών θρίων επιστροφής φόρου.

Κατά συνέπεια και αφού εξέτασε το πρόβλημα αυτό, η Έπιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή του μηχανισμού των ίσοτιμών αγοραστικής δύναμης δεν θα ἀποτελούσε βιώσιμη λύση στο πρόβλημα της διατήρησης των πραγματικών αξιών και θα περιέπλεκε ένα σύστημα προορισμένο ειδικά να είναι απλό και να μειώσει στο ελάχιστο τους μεθοριακούς ελέγχους.

Παρεκκλίσεις από τις φορολογικές ἀπαλλαγές

32. Η χορηγηθεΐσα στην Ίρλανδία παρέκκλιση συμφωνήθηκε (βλέπε υποσημείωση στον πίνακα I, σελ.4) λόγω των ιδιαιτέρως σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούσε στο Κράτος αυτό η εφαρμογή της κοινής φορολογικής ἀπαλλαγής που καθορίσθηκε το 1978. Η παρέκκλιση αυτή εκπνέει στο τέλος του 1983. Παρόμοια παρέκκλιση επέτρεπε στη Δανία να μή χορηγεΐ φορολογική ἀπαλλαγή για τα έμπορεύματα που υπερβαίνουν το ποσό των 135 ECU. Η παρέκκλιση αυτή εξέπνευσε έντοϋτοις την 31 Δεκεμβρίου 1981 και η Δανία εφαρμόζει σήμερα το κανονικό θριο των 180 ECU χωρίς περιορισμούς (1).

Εΐναι φανερό ότι κάθε μέτρο που λαμβάνεται για την επίλυση των ιδιαιτέρων προβλημάτων ένός Κράτους μέλους μειώνει αυτομάτως την ανάγκη μιās ειδικής παρέκκλισης. Έξάλλου, η εξέλιξη της γενικής οΐκονομικής κατάστασης έχει ελαττωθεΐ και, για θρισμένα έμπορεύματα, έχει εξαλείψει την ανάγκη ειδικής παρέκκλισης για την Ίρλανδία.

Στην πράξη, η ύπαρξη ειδικού θρίου δημιουργεΐ σύγχυση στους ταξιδιώτες και διοικητικές δυσκολίες, κυρίως έν σχεσει με το κοινό καθεστώς φορολογικών επιστροφών κατά την εξαγωγή.

33. Για θλους αυτούς τους λόγους, η Έπιτροπή προσβλέπει με εύχαριστηση την έκπνοή της παρέκκλισης την 1η Ίανουαρίου 1984, όποτε θα εφαρμοσθεΐ και πάλι σε όλόκληρη την Κοινότητα ένα ένιαΐο θριο.

(1) Πρέπει να σημειωθεΐ ότι κατά παρέκκλιση του θρίου των 210 ECU που θρίσθηκε πρόσφατα, επιτρέπεται στη Δανία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει το θριο των 180 ECU το 1983 (βλέπε σημείωση (2), σελ. 3).

Φορολογικές ἀπαλλαγές πού ἀφοροῦν τρίτες χῶρες

34. Οἱ προηγούμενες παρατηρήσεις ἀφοροῦν κυρίως τίς ἐνδοκοινοτικές φορολογικές ἀπαλλαγές. Τό θέμα τῆς αὐξήσης τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν πού εἶναι καθορισμένες γιά τίς τρίτες χῶρες εἶναι αὐτονόητο ὅτι εἶναι στενά συνδεδεμένο μέ τά μέτρα πού ἀφοροῦν τίς κοινοτικές δασμολογικές ἀτέλειες καί μέ τίς διεθνεῖς ὑποχρεώσεις. Ὑπάρχει ἐπίσης ἕνα ἰδιαίτερο πρόβλημα μέ τίς ὅμορες χῶρες τῆς Κοινότητος.

35. Οἱ πρόσφατες αὐξήσεις τῆς τιμῆς τοῦ δολλαρίου ΗΠΑ ἔχουν ὥς ἀποτέλεσμα ὅτι οἱ κοινοτικές ἀπαλλαγές ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν δέν εἶναι πιά συνεπεῖς μέ τίς ὑποχρεώσεις ἀπέναντι στοῦ Συμβουλίου Τελωνειακῆς Συνεργασίας γιά τή χορήγηση ἀπαλλαγῆς 50 δολλαρίων στούς ταξιδιωτές πού προέρχονται ἀπό τίς συμβαλλόμενες χῶρες. Φαίνεται ὅτι πολλές ἄλλες χῶρες βρίσκονται στήν ἴδια κατάσταση καί ὅτι ἡ καλύτερη λύση θά μπορούσε νά βρεθεῖ στοῦ πλαισίου τοῦ Συμβουλίου Τελωνειακῆς Συνεργασίας μάλ-
λον παρά μέ μονομερῆ ἐνέργεια τῆς Κοινότητος.

36. Ἐνῶπει τῶν ἰδιαίτερων γεωγραφικῶν καί κοινωνικο-οἰκονομικῶν δεσμῶν ἀνάμε-
σα στήν Κοινότητα καί σέ πολλές ὅμορες χῶρες, θά ἦταν ἴσως ἐνδεδειγμένο νά ἐξετασθεῖ ἡ καθιέρωση εἰδικοῦ καθεστώτος φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν γιά τίς χῶρες αὐτές. Ἡ Ἐπι-
τροπή εἶναι διατεθειμένη νά ἐξετάσει μέ τίς ἐνδιαφερόμενες γειτονικές χῶρες τή δυ-
νατότητα βελτίωσης τῆς κατάστασης σχετικά μέ τόν μεθοριακό ἔλεγχο τῶν ταξιδιωτῶν
πού κύκλοφοροῦν ἀνάμεσα στήν Κοινότητα καί στίς χῶρες αὐτές. Αὐτό ἀκριβῶς ζητήθηκε
καί ἀπό τό Κοινοβούλιο στήν προηγουμένως ἀναφερθεῖσα γνώμη του γιά τήν πέμπτη ὁδηγία
τοῦ Συμβουλίου σχετικά μέ τίς φορολογικές ἀπαλλαγές τῶν ταξιδιωτῶν. Οἱ διαπραγματεύ-
σεις αὐτές θά ἔπρεπε νά ἔχουν ὥς ἀντικείμενο συγχρόνως τοὺς φθόρους καί τοὺς τελω-
νειακοὺς δασμούς καί, φυσικά, ἡ Ἐπιτροπή θά ἔπρεπε νά ἔχει ἐντολή τοῦ Συμβουλίου
γιά νά ἀρχίσει τίς διαπραγματεύσεις,

37. Σχετικά μέ τίς φορολογικές ἀπαλλαγές ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν, τό Συμβούλιο,
ὑστερα ἀπό πρόταση τῆς Ἐπιτροπῆς, υἱοθέτησε μιὰ ὁδηγία πού προβλέπει ἐλαφρά αὔ-
ξηση τῶν ἀπαλλαγῶν αὐτῶν ἀπό 1η Ἰανουαρίου 1982(1). Ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός δέν
ἦταν μιὰ πραγματικὴ αὐξηση ἀλλὰ ἀπλῶς ἡ ἀποτροπὴ μείωσης τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν
σέ ἐθνικὰ νομίσματα λόγω τῶν νομισματικῶν διακυμάνσεων. Τό πρόβλημα αὐτό ἀποτελεῖ
τό ἀντικείμενο ἐπισταμένης μελέτης στοῦ ἐπόμενου τμήμα τῆς παρούσας ἔκθεσης.

Β. ΊΣΟΤΙΜΙΕΣ ΤΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

38. Τό σύστημα προσαρμογῆς τῶν ἰσοτιμιῶν τῶν ἀπαλλαγῶν σέ ἐθνικὰ νομίσματα, πού
περιγράφηκε στήν παράγραφο 20, εἶναι κοινὸ σέ ὅλες τίς ὁδηγίες πού ὁρίζουν τὰ ὅρια

(1) Ὁδηγία 81/933/ΕΟΚ ΕΕ L 338, 25.11.81, σελ. 24.

έκφραζόμενα σε ECU. Κατά συνέπεια, οί παρατηρήσεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις και ιδιαιτέρως στις φορολογικές αλλαγές των ταξιδιωτών καθώς και των μικροεμάτων.

39. Αντικειμενικός σκοπός του συστήματος είναι να διατηρηθεί μία ακριβής αντιστοιχία των αλλαγών έκφρασμένων σε έθνικά νομίσματα για να αποτρέπονται οί περιπτώσεις της διπλής φορολογίας ή της έλλειψης φορολογίας που υπήρχαν στο προηγούμενο ένοκοινοστικό σύστημα με βάση τη λογιστική μονάδα (ΛΜ).

Πρίν από το 1978, οί αλλαγές σε ΛΜ έκφραζόμενες σε έθνικά νομίσματα υπολογίζονταν με βάση τις παλαιές ίσοτιμες χρυσού που είχαν δηλωθεί στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο το 1971. Έτσι, ενώ υπήρχε ένα κοινό επίπεδο φορολογικών αλλαγών έκφραζόμενο σε ΛΜ, ή συμφωνία διεσπάτο όταν γίνονταν ή μετατροπή των αλλαγών σε έθνικά νομίσματα. Η εισαγωγή της Εύρωπαϊκής λογιστικής μονάδας (που αντικαταστάθηκε στη συνέχεια από το ECU ή την Εύρωπαϊκή νομισματική μονάδα), που βασίζεται σε μία δέσμη των Εύρωπαϊκών νομισμάτων και ο καθορισμός των όρων των αλλαγών σε ECU επέτρεψαν την επανεισαγωγή των πραγματικών ίσοτιμών στο σύστημα φορολογικών αλλαγών.

Θεωρητικά, για να εξασφαλιστεί ή ακριβής αντιστοιχία τους, θα έπρεπε οί φορολογικές αλλαγές έκφραζόμενες σε έθνικά νομίσματα να άφεθούν να κυμαίνονται σε ήμερήσια βάση. Η λύση αυτή είναι προφανώς απόλυτως άνευδροστη από πλευράς διοικητικής και ή υιοθετηθείσα λύση - ή έτήσια προσαρμογή - είναι πολύ πιο ήκανοποιητική. Για να διευκολυνθεί περισσότερο ή διοικητική διαδικασία, τά Κράτη μέλη μπορούν να στρογγυλοποιούν τά ποσά σε έθνικό νόμισμα και να μη προβαίνουν στην έτήσια προσαρμογή άν ή διακύμανση είναι κατώτερη του 5%.

40. Όπως άναφέρθηκε πιο πάνω, το σύστημα αυτό προσαρμογής στοχεύει κυρίως την άποτροπή των περιπτώσεων διπλής φορολογίας ή έλλειψης φορολογίας. Άς πάρουμε την περίπτωση ενός Κράτους μέλους ("Α") που το νόμισμά του στη διάρκεια ενός έτους υπερτιμάται σημαντικά έναντι του νομίσματος ενός άλλου Κράτους μέλους ("Β"). Στην άρχή του χρόνου, ένας ταξιδιώτης μπορεί να αγοράσει στο Κράτος μέλος Α έμπορεύματα αξίας, άς υποθεθεί, Α 100 (δηλαδή, το ίσθξιο των 180 ECU) και να τά εισαγάγει άφορολογητα στο Κράτος μέλος Β όπου το εφαρμοζόμενο όριο είναι Β 1000, παραδείγματος χάριν. Άν αγοράσει έμπορεύματα αξίας μεγαλύτερης των Α 100, μπορεί να έπωφεληθεί έπιστροφής φόρου κατά την έξαγωγή και θα όφείλει φόρο όταν εισέλθει στη χώρα Β δεδομένου ότι ή αξία των έμπορευμάτων θα είναι άνώτερη των Β 1000.

Έντούτες, μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα άν, στη διάρκεια του χρόνου, ή κατάσταση έξελιχθεί έτσι ώστε $A\ 80 = 180\ ECU = B\ 1000$, το επίπεδο όμως έπιστροφής φόρου του Α παραμένει στα Α 100. Ένας ταξιδιώτης αγοράζει έμπορεύματα αξίας κατά μονάδα Α 90 που δεν μπορεί να έπωφεληθεί της έπιστροφής φόρου κατά την έξαγωγή, δεδομένου ότι ή αξία αυτή είναι κατώτερη του καθορισμένου όριου για την έπιστροφή

φθδρου στη χώρα Α.

Εντοπίστας, κατά την είσοδο στη χώρα Β, τὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ τὰ ὁποῖα, με βάση την Ισχύουσα Ισοτιμία, ὑπολογίζονται σε Β 1.125, ὑπερβαίνουν τὸ ὄριο τῶν Β 1000 καὶ δὲν μποροῦν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς κατά την εἰσαγωγή. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι διπλὴ φορολογία. Κατὰ παρόμοιο τρόπο εἶναι θεωρητικὰ δυνατὴ ἡ ἔλλειψη φορολογίας, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι εἶναι δυνατὸ νὰ ἀποφευχθεῖ στήν πράξη λόγω τῆς διπλῆς ὑποχρέωσης τὰ ἐμπορεύματα νὰ ἔχουν ἀποκτηθεῖ σύμφωνα με τοὺς γενικοὺς κανόνες ποῦ ρυθμίζουν τὴ φορολογία καὶ τὸ σχετικὸ ἔγγραφο νὰ ἔχει θεωρηθεῖ ἀπὸ τὸ τελωνεῖο τοῦ Κράτους μέλους τῆς εἰσαγωγῆς (βλέπε περιγραφή τοῦ καθεστώτος ἐπιστροφῆς τοῦ φθδρου - παράγραφος 17).

41. Πρὶν νὰ ἐξακολουθήσουμε τὴν ἀνάλυση τῆς λειτουργίας τοῦ μηχανισμοῦ προσαρμογῆς τῶν Ισοτιμιῶν σε ἐθνικὰ νομίσματα, θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπομνησθεῖ ὅτι ἡ ἐντολή ποῦ δόθηκε στήν Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸ Συμβούλιο (παράγραφος 25) νὰ προχωρήσει σε μιὰ ἐτήσια ἐξέταση τῆς λειτουργίας τοῦ συστήματος τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν, ἐπιβάλλει ἐπίσης στήν Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποβάλλει προτάσεις με στόχο τὴν ἀποφυγὴ ἰδιαιτέρως μιᾶς μείωσης τῶν ἐνδοκοινωτικῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν σε ἐθνικὰ νομίσματα. Ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ἦταν νὰ μὴ ὀδηγηθοῦν οἱ πολῖτες τῆς Κοινότητας, ὁποιασδήποτε χώρας, νὰ θεωρήσουν τὴ μείωση τῶν ἀπαλλαγῶν στὸ νόμισμά τους ὡς ἀποτέλεσμα τῆς λειτουργίας ἐνὸς κοινωτικοῦ μηχανισμοῦ, δεδομένου ὅτι αὐτὸ θὰ γεννοῦσε ἀρνητικὰ αἰσθήματα ἐναντίον τῆς Κοινότητας.

42. Τί διδάγματα μποροῦμε νὰ ἀποκομίσουμε ἀπὸ τὴ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ προσαρμογῆς; Τὰ περισσότερα Κράτη μέλη ἔκαναν χρῆση τῆς δυνατοῦτητας νὰ στραγγυλοποιοῦν τὰ ποσὰ τῶν ἀπαλλαγῶν σε ἐθνικὸ νόμισμα. Ἡ κατάσταση τῆς Ἰταλίας δὲν εἶναι σαφὲς διότι φαίνεται ὅτι τὰ καθορισθέντα ὅρια ἀπαλλαγῶν δὲν ἔχουν μετατραπεῖ ἐπίσημα σε ἐθνικὸ νόμισμα. Διεπιστῶθη ἐπίσης ὅτι κατὰ τὴν τρέχουσα προσαρμογὴς ποῦ ἔλαβαν χώρα μέχρι σήμερα, τὰ Κράτη μέλη ποῦ δὲν ἦταν ὑποχρεωμένα νὰ προβοῦν στήν προσαρμογὴ αὐτὴ διότι βρισκόνταν μέσα στὰ ὅρια ἀναχῆς τοῦ 5% δὲν τὸ ἔκαναν. Καμμιά προσαρμογὴ δὲν ἦταν ὑποχρεωτικὴ ὅταν ἔγιναν οἱ ὑπολογισμοὶ γιὰ τὸ 1980. Κατὰ τὸν καθορισμὸ τῶν ἀπαλλαγῶν γιὰ τὸ 1981, δύο Κράτη μέλη (ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Δανία) ἦταν ὑποχρεωμένα νὰ αὐξήσουν τὶς φορολογικὲς ἀπαλλαγές τους καὶ τὸ Ἠνωμένο Βασίλειο ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ τὶς μειώσει. Καμμιά νέα προσαρμογὴ δὲν ἦταν ἀνγκαῖα γιὰ τὴ χρῆση 1982.

43. Ὅταν καθορίστηκαν τὰ ὅρια ὀξίας τὸ 1981, τὸ πρόβλημα ἦταν νὰ μὴ μειωθοῦν τὰ ποσὰ ἐκφραζόμενα σε ἐθνικὸ νόμισμα. Τὸ Ἠνωμένο Βασίλειο δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ μειώσει τὶς ἀπαλλαγές του καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκτίμησε ὅτι, πολιτικὰ, τοῦτο θὰ ἦταν ἀνεπιθύμητο. Σχετικὰ με τὶς ἐνδοκοινωτικὲς ἀπαλλαγές, ὑπῆρχε ἤδη μιὰ πρόταση τείνουσα νὰ αὐξήσει τὶς ἀπαλλαγές κατὰ ἓνα ποσὸ ἱκανὸς γιὰ νὰ ἀντισταθμίσει τὴ μείωση ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεῖ στὸ Ἠνωμένο Βασίλειο. Γιὰ τὶς ἄλλες ἀπαλλαγές, ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει

μέ ετοιμότητα αύξήσεις έπαρκεΐς γιά νά άντισταθμίσουν τίς ένδεχόμενες μειώσεις· οί προτάσεις αύτές υίοθετήθηκαν άπό τδ Συμβούλιο (βλέπε παράγραφο 4).

44. 'Η 'Επιτροπή εΐχε άνέκαθεν τή γνώμη ότι, γιά πολιτικούς καί ψυχολογικούς λόγους, μειώσεις τών άπαλλαγών σέ έθνικά νομίσματα δέν θα έπρεπε νά γίνουν άνεκτές. Μέχρι σήμερα τά Κράτη μέλη συμμερίσθηκαν τή γνώμη αύτή στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Τδ Συμβούλιο πράγματι έξεδήλωσε τήν ύποστήριξη του κατά τή σύνοδο του 1978 όταν θέσπισε τήν τρίτη όδηγία του Συμβουλίου σχετικά μέ τίς φορολογικές άπαλλαγές τών ταξιδιωτών καί μέ τή δέσμευση του νά ένεργήσει μέ ταχύτητα σχετικά μέ τίς προτάσεις τής 'Επιτροπής που έπεδίωκαν νά άποφευχθεΐ μείωση τών άπαλλαγών σέ έθνικά νομίσματα. 'Η 'Επιτροπή θεωρεΐ ότι, γιά νά άποφευχθούν μακρές καί συχνά άκαρπες συζητήσεις, θα έπρεπε νά καθιερωθεΐ μία άπλοποιημένη διαδικασία λήψης άποφάσεων ώστε νά υίοθετηθούν κοινοτικές άπαλλαγές σέ έπίπεδο ίκανοποιητικό ώστε νά άντισταθμιστούν οί μειώσεις (1). Μία τέτοια διαδικασία θα έξάλειφε ένα άπό τά κυριότερα μειονεκτήματα τής σημερινής κατάστασης που εΐναι ό παράγοντας χρόνος. Πράγματι, ήμερομηνία που καθορίζονται οί νομισματικές ίσοτιμίες που χρησιμοποιούνται γιά τόν ύπολογισμό τής άντίστοιχης αξίας σέ έθνικό νόμισμα τών άπαλλαγών εΐναι ή πρώτη εργάσιμη ήμέρα του 'Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους τής έφαρμογής τών άπαλλαγών. 'Υπάρχει επομένως ένα χρονικό διάστημα τριών μηνών μεταξύ του καθορισμού τών ίσοτιμιών σέ έθνικά νομίσματα καί τής έφαρμογής τους. "Αν έπρεπε νά εφαρμοστεΐ μία μείωση τής άπαλλαγής σέ έθνικό νόμισμα, θα χρειαζόταν μία όδηγία γιά νά έπιφέρει τήν άναγκαία τροποποίηση άλλα, λαμβανομένης ύπόψη τής διαβούλευσης μέ τδ Κοινοβούλιο καί τήν Οικονομική καί Κοινωνική 'Επιτροπή, παρέρχονται τδ λιγότερο 6 μήνες καί συχνά 9 μήνες μεταξύ τής έναρξης τής διαδικασίας καί τής έφαρμογής άπό τά Κράτη μέλη. Μένει επομένως μία περίοδος 3 μέχρι 6 μηνών κατά τή διάρκεια τής όποιας τδ ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος θα όφειλε νομικά νά μειώσει τήν άπαλλαγή έκφραζόμενη σέ έθνικό νόμισμα γιά νά τήν αύξήσει μετά λίγο χρονικό διάστημα· τδ Κράτος μέλος μπορεί έπίσης νά μή τή μειώσει κατά παράβαση τής όδηγίας μέ τούς κινδύνους διπλής φορολογίας ή έλλειψης φορολογίας που περιγράφηκαν άνωτέρω.

45. Για τήν έξάλειψη του μειονεκτήματος αύτου, ή 'Επιτροπή έξετάζει τήν είσαγωγή συστήματος ήμι-άυτόματης προσαρμογής. Προτείνεται τδ Συμβούλιο νά έξουσιοδοτήσει τήν 'Επιτροπή νά εφαρμόσει σύστημα που θα λειτουργούσε ως έξής όσον άφορά τίς ένδοκοινοτικές άπαλλαγές:

(1) Βλέπε σημείο 34 του προγράμματος τής 'Επιτροπής γιά τήν άπλοποίηση τών διοικητικών διαδικασιών καί διατυπώσεων γιά τήν είσπραξη του φόρου προστιθεμένης αξίας στις ένδοκοινοτικές συναλλαγές. ΕΕ Ο 244, 24.9.81, σελ. 4.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ὑπολογίζει, μὲ βάση τῖς συναλλαγματικές ἰσοτιμίες τῆς 1ης Ὀκτωβρίου, ἂν ἓνα Κράτος μέλος ὀφείλει ἢ ὄχι νὰ μειώσῃ τῖς ἀπαλλαγές του ἐκφραζόμενες σὲ ἐθνικὸ νόμισμα. Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ γνωστοποιοῦσε τότε στὰ Κράτη μέλη ἂν μιὰ προσαρμογὴ εἶναι ἀναγκαῖα ἢ ὄχι καὶ θὰ καθόριζε μὲ ὁδηγία μιὰ νέα ἀπαλλαγὴ σὲ ἐπίπεδο ἀρκετὰ ὑψηλὸ γιὰ νὰ ἀποφευχθοῦν οἱ προβλεφθεῖσες μείωση ἢ μειώσεις. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθεῖ πρὶν ἀπὸ τὴν 1η Νοεμβρίου, νὰ δημοσιευθεῖ ἐπίσημα καὶ νὰ κοινοποιηθεῖ στὰ Κράτη μέλη, στὸ Συμβούλιο καὶ τὸ Κοινοβούλιο. Τὰ Κράτη μέλη θὰ εἶχαν στὴ διάθεσίν τους ἓνα μῆνα γιὰ νὰ ζητήσουν ἐνδεχομένως τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος ἀπὸ τὸ Συμβούλιο. Στὴν περίπτωση ἐπικλήσης τοῦ Συμβουλίου, ἡ ἐξέταση θὰ ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ ταχύτερο δυνατὸ καὶ τὸ Συμβούλιο θὰ μπορούσε νὰ ἀπορρίψει τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς. Στὴν περίπτωση αὐτῇ, τὸ Συμβούλιο θὰ ἐκαλεῖτο νὰ δώσει στὴν Ἐπιτροπὴ ὁδηγίες γιὰ τὰ μέτρα ποὺ θὰ ἔκρινε ἀναγκαῖα γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστεῖ ἡ κατάσταση,

46. Ἐνα περαιτέρω πρὸβλημα σὲ σχέση μὲ τῖς ἰσοτιμίες σὲ ἐθνικὸ νόμισμα τῶν ἀπαλλαγῶν ἐκφραζομένων σὲ ECU τίθεται σὲ περίπτωση ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἰσοτιμιῶν στὸ πλαίσιο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Νομισματικοῦ Συστήματος (ΕΝΣ) μετὰ τὸν ἐτήσιο καθορισμὸ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀπαλλαγῶν.

Στὸ θέμα ἀρχῆς, ἡ στάση τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ ἴδια ὅπως καὶ γιὰ τὴν ἐτήσια προσαρμογὴ· θεωρεῖ ὅτι μιὰ μείωση τῶν ἀπαλλαγῶν σὲ ἐθνικὸ νόμισμα δὲν εἶναι ἀνεκτὴ καὶ οἱ διατυπωθεῖσες παρατηρήσεις σχετικὰ ἐφαρμόζονται *mutatis mutandis*.

Ἀπὸ ἄποψη διαδικασίας, τὸ πρὸβλημα εἶναι βέβαια διαφορετικὸ. Ὅταν σημαντικὲς μεταβολές τῶν ἰσοτιμιῶν ἐπέλθουν ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς στὸ πλαίσιο τοῦ ΕΝΣ, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ μπορούμε νὰ ἀντιδράσουμε μὲ ταχύτητα καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐφαρμογὴ, ὁμῶς μετὰ μιὰ ἀπ' αὐτῆς τῖς ἀναπροσαρμογές, ἐνδὲς ἡμι-αἰσώματος συστήματος αὐξήσεως τῶν ἀπαλλαγῶν ἐκφραζομένων σὲ ECU, σύμφωνα μὲ τὴ διαδικασία ποὺ περιγράφηκε στὴν παράγραφο 45 ἄνωτέρω.

Γ. ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

47. Το καθεστώς των φορολογικών απαλλαγών υπέρ των ταξιδιωτών προβλέπει ποσοτικά όρια. Κατά την εισαγωγή των προϊόντων καπνού, των οίνοπνευματωδών ποτών, των αρωμάτων και κοσμημάτων, του καφέ και του τσιγάρου, για να λαμβάνονται υπόψη οι σημαντικές διαφορές των συντελεστών των φόρων καταπόνησης από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Η εξέλιξη των φόρων καταπόνησης εξαρτάται από την οικονομική πολιτική και τον προϋπολογισμό κάθε κράτους μέλους, που συχνά συνεπάγεται αύξηση των φορολογικών αποκλίσεων και διεύρυνση των διαφορών τιμών.

48. Στο πεδίο της έναρξης, η Επιτροπή θα καθιερώσει σε μία δεδομένη στιγμή τους ίδιους φόρους καταπόνησης σε όλα τα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στην πρόταση της Επιτροπής του 1972 (1). Εξάλλου, για να εξασφαλιστεί ένας θεμιτός ανταγωνισμός, θα πρέπει να εναρμονισθούν οι δομές των καταναλωτικών αυτών φόρων. Τέλος, σε πιο μακροπρόθεσμη προοπτική της γενικής ανάπτυξης της Κοινότητας, θεωρείται αναγκαία κάποια σύγκλιση των συντελεστών των φόρων καταπόνησης. Είναι προφανές ότι αν επιτυγχάνονταν μία τέτοια σύγκλιση, θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σημαντικές αυξήσεις των ποσοτικών ορίων χωρίς κίνδυνο διατάραξης, και αυτό παραμένει ο μακροπρόθεσμος αντικειμενικός σκοπός της Κοινότητας. Πιο βραχυπρόθεσμα, δεδομένης της σπουδαιότητας των εισπράξεων από τους φόρους καταπόνησης του καπνού και των οίνοπνευματωδών ποτών, η Επιτροπή θεωρεί ότι για τα κυριότερα προϊόντα που επιβαρύνονται με φόρο καταπόνησης, τα ποσοτικά όρια δεν μπορούν να αυξηθούν έφθονον ύφιστανται οι σημαντικές αποκλίσεις των συντελεστών φόρων καταπόνησης. Θεωρεί, εντούτοις, η Επιτροπή ότι θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί πρόοδος όσον αφορά τον οίνο (βλέπε παράγραφο 53 κατωτέρω) και τον καφέ και το τσίγιο (παράγραφος 51), ανεξάρτητα από την έναρξη των φορολογικών συντελεστών καταπόνησης.

Παρέκκλιση επιτρεπόμενη στη Δανία

49. Το παράρτημα VII, μέρος V (φορολογία) της πράξης προσχώρησης στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας επέτρεψε στη Δανία, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1975, να μην εφαρμόσει τις φορολογικές απαλλαγές από τους φόρους κύκλου εργασιών και τους φόρους καταπόνησης στο πλαίσιο της διεθνούς κυκλοφορίας των ταξιδιωτών, στα ακόλουθα προϊόντα:

- (1) Στις 7 Μαρτίου 1972, η Επιτροπή έστειλε στο Συμβούλιο πρόταση οδηγίας σχετικά με φόρους καταπόνησης και έμμεσες φορολογίες, άλλες από τον φόρο προστιθεμένης αξίας, που βαρύνουν άμεσα ή έμμεσα την καταπόνηση προϊόντων (ΕΕ C 43 της 29.4.72). Η πρόταση αυτή εξετάζεται ακόμη από το Συμβούλιο.

- προΐδοντα καπνοῦ,
- ἀπεσταγμένα ποτά καί οἶνοπνευματώδη ποτά ἄνω τῶν 22^ο οἶνοπνεύματος,
- ζύθος, γιά ποσότητες ἄνω τῶν δύο λίτρων.

Ἡ παρέκκλιση αὐτῇ κατέστη ἀναγκαία λόγω τῶν σημαντικῶν διαφορῶν μεταξύ τῶν συντελεστῶν φόρων κατανάλωσης τῶν ἐφαρμοζομένων στή Δανία καί στή Γερμανία.

Μετά τήν ἐκπνοή τῆς προθεσμίας αὐτῆς, σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 1(ε), τοῦ μέρους V τοῦ σχετικοῦ παραρτήματος, τῷ Συμβούλιῳ χορήγησε δύο παρατάσεις τῆς παρέκκλισης (1), μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1976 καί μέχρι τήν 31η Δεκεμβρίου 1977 ἀντίστοιχα.

Μεταγενέστερα, ἡ Δανικὴ κυβέρνηση ζήτησε νέα παράταση τῆς παρέκκλισης γιά νά προσαρμοστεῖ πλήρως στό σύστημα τῶν κοινοτικῶν ἀπαλλαγῶν. Ἀντίθετα, μέ τίς δύο πρῶτες παρεκκλίσεις, ποῦ ἦταν περιορισμένες σέ ἓνα χρῶνο, τῷ Συμβούλιῳ ἔσπισε τίς 19 Δεκεμβρίου 1977 μιά ὁδηγία ποῦ χορηγοῦσε περαιτέρω παρέκκλιση στή Δανία μέχρι τήν 31η Δεκεμβρίου 1982(2). Ἡ παρέκκλιση αὐτή, ποῦ ἐπιτρέπει στή Δανία νά ἐφαρμόζει ποσοτικούς περιορισμούς ποῦ συνοψίστηκαν στήν παράγραφο 15 (ε) ἠνωτέρω σέ ταξιδιώτες ποῦ πραγματοποιοῦν ταξίδια βραχείας διάρκειας, προβλέπει προοδευτικὴ εὐθυγράμμιση τοῦ Δανικοῦ καθεστώτος μέ τοὺς κοινοτικούς κανόνες. Σύμφωνα μέ τίς διατάξεις αὐτές, οἱ περιορισμοί ποῦ ἐφαρμόζονται σέ ταξιδιώτες μὴ μονίμως ἐγκατεστημένους στή Δανία καταργήθηκαν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1980 καί ἡ ποσότητα τῶν σιγαρέττων ποῦ μπορούσαν νά εἰσάγουν μονίμως ἐγκατεστημένοι στή Δανία αὐξήθηκε ἀπὸ 40 σέ 60 τήν 1η Ἰανουαρίου 1982. Ἐξάλλου, ἡ ἐλάχιστη περίοδος γιά τήν ἐφαρμογὴ τοῦ περιορισμοῦ, ἐκφραζόμενη σέ διάρκεια διαμονῆς στό ἐξωτερικό, μειώθηκε ἀπὸ τῆς Δανίας, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τῆς παρέκκλισης, ἀπὸ 72 σέ 48 ὥρες, τήν 1η Ἰανουαρίου 1981.

50.. Ὅταν υἱοθετήθηκε ἡ ὁδηγία ποῦ χορηγεῖ τήν παρέκκλιση, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀνέλαβε νά συντάσσει κάθε χρῶνο, ἀπὸ τὸ 1978, μιά ἔκθεση γιά τήν ἐξέλιξη τῶν τιμῶν τῶν οἶνοπνευματῶδων ποτῶν καί τῶν προΐδοντων καπνοῦ στή Δανία καί στή Γερμανία, γιά τήν ἐξέλιξη τῶν τιμῶν εἰσιτηρίων τῶν ταξιδιωτῶν στή Δανία καί γιά τὴ φορολογικὴ πολιτικὴ τῆς Δανικῆς κυβέρνησης. Πέντε τέτοιες ἐκθέσεις συντάχθηκαν μέχρι σήμερα. Ἐνῶ οἱ τέσσερις πρῶτες ἐκθέσεις ἔδειχναν ὅτι ἡ μείωση τῶν διαφορῶν τιμῶν μεταξύ Δανίας καί Γερμανίας κατὰ τὴ διάρκεια τῶν τεσσάρων πρώτων ἐτῶν τῆς παρέκκλισης ἦταν μικρὴ, ἂν ὅχι ἀσήμαντη, ἡ πέμπτη ἔκθεση, ποῦ καλύπτει τὴν περίοδο ἀπὸ Σεπτέμβριο 1981 μέχρι Ἰούνιο 1982, διαπιστώνει οὐσιαστικὲς μειώσεις τῶν διαφορῶν μεταξύ τῶν λιανικῶν τιμῶν τῶν δύο χωρῶν. Οἱ διαφορὲς τοῦ ἐπιπέδου φορολογίας μειώθηκαν ἐπίσης κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τελευταίας αὐτῆς περιόδου, ἂν καί οἱ προγραμματιζόμενες ἀπὸ τὴ Δανία αὐξήσεις τῶν φόρων κατανάλωσης ἐνέχουν τὸν κίνδυνον νά ἐπαναφέρουν τίς προγενέστερες διαφορές. Ἐπίσης, ἰδιαίτερος γιά τὰ ἀκριβὰ οἶνοπνευματώδη ποτά, ὁ εἰδικὸς μικτὸς φόρος / κατ'ἄξιν (ad valorem) ἔξακολουθεῖ νά ἔχει ἀρνητικὰ ἐπίδραση.

(1) Ὑδηνῶν 76/134/ΕΟΚ τῆς 20.1.1976 (ΕΕ ἀριθ. L 21 τῆς 29.1.1976).

(2) Ὑδηνῶν 77/72/ΕΟΚ τῆς 18.1.1977 (ΕΕ ἀριθ. L 23 τῆς 27.1.1977).

(2) Ὑδηνῶν 77/800/ΕΟΚ τῆς 19.12.1977 (ΕΕ ἀριθ. L 336 τῆς 27.12.1977).

50 bis . Τήν 29η Νοεμβρίου 1982 ἡ Ἐπιτροπή, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση τῆς Δανικῆς κυβερνήσεως, ἔστειλε πρόταση στὸ Συμβούλιο γιὰ μιὰ σταδιακὴ ρύθμιση τῆς Δανικῆς παρέκκλισης μέσα σὲ πέντε χρόνια. Ἡ πρόταση προσέφερε στοὺς Δανοὺς περίοδο δύο ἐτῶν μὲ πολὺ ἐλαφρὲς μὲν ἐυθυγραμμίσεις τῶν προϊόντων γιὰ τὰ ὁποῖα οἱ λιανικὲς τιμὲς τῆς Δανίας καὶ τῆς Γερμανίας εἶναι σχεδὸν οἱ ἴδιες. Μετὰ τρία χρόνια ὅλα αὐτὰ τὰ προϊόντα θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἐυθυγραμμιστεῖ μὲ τοὺς κοινοτικοὺς κανόνες. Γιὰ τὰ πιδ εὐαίσθητα προϊόντα, ὅπως τὰ σιγαρέττα καὶ τὰ οἶνοπνευματώδη, προτάθηκε ἡ σταδιακὴ ρύθμιση νὰ λάβει χώρα στὰ τελευταῖα τρία ἔτη τῆς πενταετοῦς περιόδου τῆς παρέκκλισης. Ἐξαιτίας τῆς δύσκολης οἰκονομικῆς κατάστασης στῇ Δανίᾳ, προτάθηκε ἀκόμη ὅτι, ὕστερα ἀπὸ ἐνάμιση χρόνο- καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν μελλοντικῶν προοπτικῶν τῆς Δανικῆς οἰκονομίας - τὸ χρονοδιάγραμμα μπορεῖ νὰ ἐπανεξετασθεῖ ἂν ὑπάρχει ἀνάγκη. Τὸ Συμβούλιο ἐξετάζει ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν πρόταση. Τὴν 30η Δεκεμβρίου 1982 τὸ Συμβούλιο υἱοθέτησε αὐτὴ τὴν πρόταση μὲ μερικὲς μικρὲς τροποποιήσεις.

(1) Ὁδηγία 83/2/ΕΟΚ τῆς 30.12.1982 (ΕΕ ἀριθ. L 12 τῆς 14.1.1983, σ. 48)

Καφές και τζέτο

51. 'Η τροποποιηθείσα πρόταση της πέμπτης όδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις φορολογικές αλλαγές τις χορηγούμενες στους ταξιδιώτες, που μνημονεύθηκε στην παράγραφο 25, προέβλεπε αύξησης και, ενδεχομένως κατάργηση (από 1ης 'Ιανουαρίου 1982), των ποσοτικών ορίων για τον καφέ και το τζέτο. Οι φόροι κατανάλωσης για τα έμπορεύματα αυτά είναι γενικά μικρής σημασίας από την άποψη φορολογικών έσόδων και εφαρμόζονται μόνον από όρισμένα Κράτη μέλη.

Δυστυχώς, για μία άκρμη φορά, πρέπει να σημειωθεί η παράλειψη του Συμβουλίου να υιοθετήσει την διάταξη αυτή της πρότασης, καθιστώντας έτσι πιδ δύσκολη μία ένδεχόμενη απόφαση στα θέματα αυτά, δεδομένου ότι το Βέλγιο προστέθηκε πρόσφατα στα Κράτη μέλη που εισπράττουν φόρο στον καφέ.

52. 'Εντούτοις, αυτό δε μειώνει το έπιχείρημα ότι, ανεξάρτητα του γεγονότος ότι φόροι κατανάλωσης στον καφέ και στο τζέτο έπιβάλλονται μόνον από πέντε και τρία Κράτη μέλη αντίστοιχα, οι συνέπειες στον προϋπολογισμό της κατάργησης των ποσοτικών ορίων των αλλαγών για τα προϊόντα αυτά θα είχε έλάχιστη σημασία. 'Επιπροσθέτως, έφθσον τα προϊόντα αυτά προέρχονται κυρίως από αναπτυσσόμενες χώρες, η διατήρηση των περιορισμών αντίκειται στην απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 1970 της Διδσκεψης των 'Ηνωμένων 'Εθνών για το 'Εμπόριο και την 'Ανάπτυξη (UNCTAD). Διότι δεν εύνοεί την κατανάλωση των έμπορευμάτων αυτών.

Οίνος

53. 'Η άρχική όδηγία της 28ης Μαΐου 1969 σχετικά με τις φορολογικές αλλαγές υπέρ των ταξιδιωτών καθόριζε σε δύο λίτρα τον κοινό οίνο (μή άφρώδη) που μπορούσε να είσαχθεϊ με φορολογική αλλαγή κατά την κυκλοφορία των ταξιδιωτών μεταξύ των Κρατών μελών. Το όριο αυτό αύξήθηκε έκτοτε πρώτα σε τρία λίτρα, το 1972, και έπειτα σε τέσσερα λίτρα το 1978 (στη Δανία έπετράπη να διατηρήσει το όριο των τριών λίτρων μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1983).

'Εκτός των γενικών αυτών μέτρων αύξήσεων των φορολογικών αλλαγών, η 'Επιτροπή υπήρξε ιδιαίτερα εύνοϊκή για την αύξηση του όριου του οίνου για να ένθαρρύνει την κατανάλωση οίνου στην Κοινότητα και για να άνταποκριθεϊ στην εύχη που το Κοινοβούλιο έξεφρασε στη γνώμη του για την πέμπτη όδηγία του Συμβουλίου σχετικά με τις φορολογικές αλλαγές των ταξιδιωτών. Γι' αυτό το λόγο, η 'Επιτροπή, στην τροποποίηση της πρότασης της, πρότεινε ένδοκοινωτική αλλαγή 5 λίτρων (4 για τη Δανία). Καί το τμήμα αυτό της πρότασης δεν υιοθετήθηκε. 'Ως προς τοότο, τα προβλήματα που δημιουργούνται από το επίπεδο της φορολογίας του οίνου στη Δανία δεν είναι άσχετα με το πρόβλημα των

ἀπαλλαγῶν καί ἀποτελοῦν μία ἀπὸ τῆς κυριότερης αἰτίας τῆς ἀπρροθυμίας τῆς χῶρας αὐτῆς νὰ αὐξήσῃ τὰ ποσοτικά ὄρια τοῦ οἴνου. Ἀκόμη μιὰ φορά, ὁ φορολογικός συντελεστής ἐν σχέσει μὲ ἐκεῖνον τῆς Γερμανίας εἶναι ὁ ἀποφασιστικός παράγοντας δεδομένου ὅτι ἡ τελευταία χῶρα δὲν ἐφαρμόζει κανέναν φῶρο κατανάλωσης στοὺς κοινοὺς οἴνους.

Καπνός

54. Ἀναφέρθηκε ἀνωτέρω (παράγραφος 4) ὅτι τὰ κοινοτικά ποσοτικά ὄρια ἐφαρμόζονται, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζουν τῆς σχετικές ἐθνικές διατάξεις ὡς πρὸς τοὺς ταξιδιώτες τοὺς διαμένοντες ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης. Σκοπὸς τῆς διατάξης αὐτῆς ἦταν νὰ ληφθεῖ ὑπόψη ἡ τελωνειακὴ νομοθεσία τῆς Κοινότητος σχετικά μὲ τῆς δασμολογικές ἀτέλειες, ἡ ὁποία ὀρίζει, ὅσον ἀφορᾷ τὸν καπνὸ, ὑψηλότερο ὄριο γιὰ τοὺς ταξιδιώτες τοὺς διαμένοντες ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης (400 ἀντὶ 200 σιγαρέττα) (1). Ἐντούτοις, ὅπως σημειώθηκε προηγουμένως, προβλέπεται ἐπίσης ρήτρα, ποὺ ἐγγυᾶται ὅτι σὲ καμμιά περίπτωση ἡ ἀτέλεια ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν δὲν πρέπει νὰ εἶναι εὐνοϊκότερη ἀπὸ τὴν ἐφαρμοζόμενη στὴν ἐνδοκοινοτικὴ κυκλοφορία. Ἡ ἀτέλεια αὕτη εἶναι σήμερα 300 σιγαρέττα.

Ἱστορικά, ἡ ὑψηλότερη αὕτη ἀτέλεια γιὰ τὰ σιγαρέττα εἶχε χορηγηθεῖ ἄλλοτε ἀπὸ ὀρισμένα Κράτη μέλη σύμφωνα μὲ μιὰ ἀπόφαση τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1965 τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΟΣΑ, ἀφορῶσα διοικητικές διευκολύνσεις ὑπὲρ τοῦ διεθνοῦς τουρισμοῦ καί ἐνσωματώθηκε στὶς διατάξεις τοῦ κοινοτικοῦ τελωνειακοῦ καθεστώτος σχετικά μὲ τῆς δασμολογικές ἀτέλειες τῆς χορηγοῦμενες στοὺς ταξιδιώτες. Ἡ κατάσταση φυσικὰ ἔχει κάπως μεταβληθεῖ ἀπὸ τότε καί εἶναι τῶρα δύσκολο γιὰ τὴν Κοινότητα νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ δικαιολογεῖ αὐτὸ τὸ μέτρο. Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ, ἑξῆς, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς κοινοτικῆς προστασίας ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὰ Κράτη μέλη νὰ μὴ χορηγοῦν στοὺς διαμένοντες σὲ τρίτες χῶρες ὑψηλότερες ἀτέλειες ἀπὸ ὅ,τι στοὺς πολίτες τους.

Δ. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΟΡΩΝ

55. Τὸ καθεστῶς αὐτὸ, ὅπως περιγράφηκε ἀνωτέρω, ἀπαιτεῖ νὰ γίνεταί ὁ ἔλεγχος μὲ τὴ θεώρηση τοῦ τιμολογίου ἢ ἄλλου σχετικοῦ ἀποδεικτικοῦ ἐγγράφου. Ὅρισμένα Κράτη μέλη ἀρκοῦνται σὲ ἓνα ἀπλὸ ἔλεγχο τοῦ τιμολογίου ἐνῶ ἄλλα ἀπαιτοῦν εἰδικὰ ἔντυπα ποὺ πρέπει νὰ ζητοῦνται κατὰ τὴν ἀγορά τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ πλεον τοῦ τιμολογίου, περιπλεκόντας ἔτσι τὴν λειτουργία τοῦ συστήματος. Τὸ καθεστῶς, ὅπως ἐφαρμόζεται στὰ Κράτη μέλη ἐπικρίνεται ἐπίσης γιὰ τὴν πολυπλοκὴ λειτουργία του ἀπὸ διοικητικῆς πλευρᾶς καί γιὰ τὴ μεγάλη καθυστέρηση ἀποδόσης τοῦ ἐπιστρεπτέου φῶρου. Ὅρισμένα Κράτη μέλη ἐπιτρέπουν στὸν ἔμπορο νὰ ἀποδίδει τὸν φῶρο ἐνῶ ἄλλα Κράτη μέλη συγκεντρώνουν τῆς αἰτήσεις ἀποδόσης.

(1) Κανονισμοὶ 1544/69 - ΕΕ L 191 τῆς 5.8.1969

Είναι επομένως προφανές ότι το σύστημα θα μπορούσε να γίνει πιο όμοιομορφο και να βελτιωθεί.

56. Για την απλοποίηση του συστήματος αυτού και τη μείωση των καθυστερήσεων απόδοσης του έπιστρεπτέου φόρου, θα μπορούσε τουλάχιστο να επιτρέπεται στον έμπορευμένο να ασχολείται με τις αίτήσεις χωρίς να αναφέρεται στις αρχές και να πραγματοποιεί την απόδοση σε όλες τις περιπτώσεις που το ποσό του σχετικού φόρου θα ήταν σχετικά μικρό. Το ποσό αυτό θα έπρεπε να καθοριστεί από τις όδηγίες σε ένα κοινό επίπεδο. Έξω αυτού, η κοινοτική νομοθεσία θα έπρεπε να προβλέπει ένα ανώτατο χρονικό όριο για την απόδοση του φόρου, μία προθεσμία τριών μηνών, παραδείγματος χάριν, που θα έπρεπε να τηρείται εκτός σε περιπτώσεις έλλειπών δικαιολογητικών ή ανωτέρας βίας. Μία τέτοια διάταξη θα έθετε τέρμα στις πολύ μεγάλες μερικές φορές καθυστερήσεις που έχουν ύποψει στην αντίληψη της Έπιτροπής.

57. Ένα άλλο πρόβλημα που δημιουργεί η λειτουργία του καθεστώτος έπιστροφής των φόρων ή του συστήματος των φορολογικών απαλλαγών είναι το πρόβλημα των όριακών περιπτώσεων. Πράγματι, υπάρχει κίνδυνος διπλής φορολογίας αν ένας έπιβάτης αντιμετωπίζει άρνηση να του έπιστραφεί ο φόρος για ένα αντικείμενο του οποίου η αξία είναι έλαφρώς κατώτερα του ποσού της φορολογικής έπιστροφής στο Κράτος της έξαγωγής και αν, κατά την είσαγωγή σε ένα άλλο Κράτος μέλος, το ίδιο αυτό αντικείμενο δεν μπορεί να έπωφεληθεί φορολογικής απαλλαγής διότι υπερβαίνει έλαφρώς το επίπεδο της απαλλαγής που έχει καθοριστεί στο νόμισμα της χώρας αυτής. Αυτό μπορεί να συμβεί λόγω της εϋχέρειας που έχουν τα Κράτη μέλη να στρογγυλοποιούν τα ποσά των άτελειών (και έπομένως τα όρια έπιστροφής φόρων) σε έθνικό νόμισμα. Δεδομένης της άδυναμίας στην πράξη να ρυθμιστεί πρόβλημα αυτού του είδους στη χώρα της έξαγωγής, όταν ο ταξιδιώτης έχει έγκαταλείψει τη χώρα, ή πιο ίκανοποιητική λύση θα ήταν οι αρχές του Κράτους μέλους της είσαγωγής να τηρούσαν μία έλαστική στάση και να επέτρεπαν στο υπό συζήτηση αντικείμενο να έπωφεληθεί φορολογικής απαλλαγής, όταν έχει αποδειχθεί ότι ο φόρος είχε πληρωθεί στη χώρα της προέλευσης.

Ε. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

58. Καταστήματα άφορολογήτων ειδών (ή άδασμολογήτων ειδών όπως είναι μερικές φορές γνωστά) είναι ένα εύρεως διαδεδομένο φαινόμενο απ' άκρου σε άκρο της Κοινότητας. Κατά το μεγαλύτερο μέρος βρίσκονται σε λιμένες και αερολιμένες ή μέσα στα αεροπλάνα διεθνών μεταφορών. Το νομικό καθεστώς των έγκατεστημένων σε λιμένες, ή αερολιμένες καταστημάτων είναι καθεστώς τελωνειακής ή φορολογικής αποταμίευσης. Οι πωλήσεις των καταστημάτων άφορολογήτων ειδών περιορίζονται αποκλειστικά στα πρόσωπα που έγκαταλείπουν τη χώρα.

Ἡ σημαντικὴ οἰκονομικὴ σημασία τῶν πρατηρίων πωλήσεως ἀφορολογητῶν εἰδῶν εἶναι φανερὴ ὅπως τὸ μαρτυρεῖ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνουν οἱ ἀρχές τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀερολιμένων καὶ οἱ ἐταιρίες διεθνῶν μεταφορῶν. Ἡ ἔλξη τους γιὰ τὸν ταξιδιώτη πηγάζει ἀπὸ τὴ λειτουργία τοῦ φορολογικοῦ κανόνα τῆς χώρας προορισμοῦ μαζὶ μὲ τὸ σύστημα τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς φορολογίας τῆς χώρας προορισμοῦ, τὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ μπορεῖ νὰ ἀγοραστοῦν ἀπὸ τοὺς ταξιδιώτες σ' ἓνα πρατήριο πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν καὶ νὰ ἐξαχθοῦν ἀφορολογητά, ἐνῶ τὸ καθεστῶς φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν προβλέπει ὅτι τὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ, μέχρις ἐνδὸς ὁρίου, μπορεῖ νὰ ἐῖσαχθοῦν μὲ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ στὴν χώρα προορισμοῦ. Τὰ ἐν λόγω ἐμπορεύματα μποροῦν ἔτσι νὰ καταναλωθοῦν στὴν Κοινότητα ἐντελῶς ἐλεύθερα φέρων.

Κοινωτικὸ δίκαιο καὶ καταστήματα πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν

59. Ἡ μὲν νομικὴ διάταξη τοῦ κοινωτικοῦ δικαίου ποὺ ἀφορᾷ τὶς φορολογικὲς ἀπαλλαγές ποὺ χορηγοῦνται στοὺς ταξιδιώτες στὴν ὁποῖα ἀναφέρονται τὰ καταστήματα πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν εἶναι τὸ ἄρθρο 6 παράγραφος 2 τῆς ὁδηγίας 69/169/ΕΟΚ. Τῆς διατάξεως αὐτῆς ποὺ ὑποχρεώνει τὰ Κράτη μέλη νὰ λάβουν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ νὰ ἐπιτραπεῖ ἡ ἐπιστροφὴ φέρων στοὺς ταξιδιώτες ποὺ ἐγκαταλείπουν τὸ ἔδαφός τους, ὑπὸ ὁρισμένους προϋποθέσεις, προηγεῖται ρητρά διατυπωμένη ὡς ἑξῆς: "Μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τοῦ ἐφαρμοζομένου συστήματος ἐπὶ τῶν πραγματοποιούμενων πωλήσεων στὰ καταστήματα πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν τῶν ἀεροδρομίων καὶ ἐπὶ τῶν πωλήσεων ἐντὸς τῶν ἀεροπλάνων".

Τῆς ρητρᾶς αὐτῆς, ποὺ περιλήφθηκε στὴν ὁδηγία ὅταν τροποποιήθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1972, γιὰ νὰ εἰσαγάγει προαιρετικὰ ἓνα σύστημα ἐπιστροφῆς φέρων, ἔγινε ἐπίκληση ἀπὸ τὶς ἀρχές τῶν Κρατῶν μελῶν γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν ὑπαρξὴ καταστημάτων πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν στὸ πλαίσιο τῆς διεθνοῦς κυκλοφορίας τῶν ταξιδιωτῶν. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι καμμιά ἐπιφύλαξη δὲν διατυπώθηκε στὸν βασικὸ κανόνα, δηλαδή, τὸ ἄρθρο 6 παράγραφος 1 τῆς ὁδηγίας, ποὺ ὑποχρεώνει τὰ Κράτη μέλη νὰ λαμβάνουν τὰ κατάλληλα μέτρα γιὰ νὰ ἀποφεύγεται νὰ χορηγοῦνται ἐπιστροφές φέρων γιὰ παραδόσεις ἐμπορευμάτων σὲ πρὶσσωπα διαμένοντα στὴν Κοινότητα καὶ ποὺ ἀπολαμβάνουν τοῦ κοινῶν καθεστώτος φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν.

60. Ἡ μὲν ἄλλη διάταξη τῆς ὁδηγίας ποὺ φαίνεται νὰ ἔχει κάποια σχέση μὲ τὰ καταστήματα πωλήσεων ἀφορολογητῶν εἰδῶν ἢ μάλλον μὲ τὰ εἶδη ποὺ ἀγοράζονται σ' αὐτὰ τὰ καταστήματα εἶναι ἡ προϋπόθεση (ποὺ μνημονεύθηκε στὶς παραγράφους 9 καὶ 29) ἡ ὁποῖα προβλέπει ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ποὺ ἀπολαμβάνουν τῆς ἐνδοκοινωτικῆς φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς ὀφείλουν νὰ ἔχουν ἀποκτηθεῖ σύμφωνα μὲ τῶν γενικῶν κανόνες ποὺ ρυθμίζουν τὴ φορολογία τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς ἐνδὸς ἀπὸ τὰ Κράτη μέλη.

Όπως υπ'γραμψήθηκε προηγουμένως, η προϋπόθεση αυτή δεν απαιτείται για τη φορολογική απαλλαγή έναντι των τρίτων χωρών.

61. Στην υπόθεση αριθ. 158/80, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πραγματεύθηκε, για πρώτη φορά, την οδηγία 69/169/ΕΟΚ.

Η υπόθεση αυτή αφορούσε κρουαζιέρες που πραγματοποιούνται με άναχώρηση από τη Γερμανία, κυρίως στη θαλτική, και κατά τη διάρκεια των οποίων προσφέρονται προς πώληση, στο πλοίο, έμπορεύματα κανονικά υποκείμενα σε υψηλούς δασμούς και φόρους, όπως οίνοπνευματώδη, προϊόντα καπνού, βούτυρο, κρέας, τυρός. Τά υπό συζήτηση γεωργικά προϊόντα έπωφελούντο επίσης έπιστροφών κατά την έξαγωγή σύμφωνα με την κοινή αγροτική πολιτική. Ένας χονδρέμπορος κι ένας λιανοπωλητής είσήγαγαν από κοινοϋ προσφυγή στο Δικαστήριο Δημοσιονομικών Υποθέσεων του Άμβούργου ίσχυριζόμενοι ότι οι κρουαζιέρες συνιστοϋσαν παράβαση του κοινοτικού δικαίου. Το Δικαστήριο Δημοσιονομικών Υποθέσεων ζήτησε από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων νά εκδώσει προδικαστική απόφαση και το Δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του την 7η Ιουλίου 1981. Το πόρισμα του Δικαστηρίου ήταν ότι η πρακτική που συνίσταται στο νά επιτρέπεται στις "κρουαζιέρες βουτύρου" αυτές νά εξακολουθοϋν τη δράση τους είναι παράνομη. Όσον αφορά την οδηγία 69/169/ΕΟΚ, το Δικαστήριο απεφάνθη:

" Όσον αφορά την κυκλοφορία μεταξύ τρίτων χωρών και της Κοινότητας, η απαλλαγή, που προβλέπεται από την οδηγία αριθ. 69/169 του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου 1969, περί έναρμονίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί απαλλαγών από τον φόρο κύκλου έργασιών και τούς είδικούς φόρους κατανάλωσης που είσπραττονται κατά την είσαγωγή στο πλαίσιο της διεθνούς κυκλοφορίας των ταξιδιωτών, δεν χορηγείται παρά μόνο στους ταξιδιώτες που άφικνοϋνται στο τελωνιακό έδαφος της Κοινότητας προερχόμενοι από τρίτη χώρα, στην περίπτωση δέ αυτή οι προϋποθέσεις υπό τίς όποιες τά έμπορεύματα άπεκτήθησαν δεν έχουν σημασία για την χορήγηση της απαλλαγής.

Όσον αφορά την ένδοκοινοτική κυκλοφορία, όταν τό ταξίδι από ένα σε άλλο Κράτος μέλος πραγματοποιείται με διέλευση από τό έδαφος τρίτης χώρας ή με άφετηρία μέρος του έδαφους του άλλου Κράτους μέλους, στο όποιο οι φόροι, στους όποιους αναφέρεται η οδηγία, δεν επιβάλλονται για τά έμπορεύματα που καταναλίσκονται έκεϊ, ό ταξιδιώτης πρέπει νά δύναται νά αποδείξει ότι τά έμπορεύματα που μεταφέρονται στις άποσκευές του άπεκτήθησαν βάσει των γενικών φορολογικών προϋποθέσεων της έσωτερικής άγοράς ενός των Κρατών μελών και ότι δεν άπολαϋουν καμμίας έπιστροφής φόρων επί του κύκλου έργασιών ή είδικών φόρων κατανάλωσης. Άν ό ταξιδιώτης δεν δύναται νά προσκομίσει την άνωτέρω άπόδειξη, δεν δύναται νά τύχει παρά μόνο της πλέον περιορισμένης απαλλαγής που προβλέπεται για την κυκλοφορία ταξιδιωτών μεταξύ των τρίτων χωρών και της Κοινότητας.

θεσπίζοντας, τήν οδηγία αριθ. 69/169 και τήν δεύτερη και τρίτη οδηγία της 12ης 'Ιουνίου 1972 και 10ης Δεκεμβρίου 1978 αντίστοιχα, πού τήν συμπληρώνουν, τό Συμβούλιο απέβλεψε στην προοδευτική θέσπιση πλήρους συστήματος απαλλαγών από τούς φόρους κύκλου έργων και τούς ειδικούς φόρους κατανάλωσης γιά τά έμπορεύματα πού περιέχονται στίς προσωπικές άποσκευές τών ταξιδιωτών. Δέν απομένει, κατά συνέπεια, στά Κράτη μέλη, στόν τομέα αυτό, παρά μόνον ή περιορισμένη άρμοδιότης πού τούς άναγνωρίζεται από τίς οδηγίες νά χορηγοῦν απαλλαγές διάφορες από τίς άναφερόμενες στίς οδηγίες".

Θέση τής 'Επιτροπής έναντι τών καταστημάτων πωλήσεων άφορολογήτων είδών

62. 'Η 'Επιτροπή παρεδέχετο πάντα και έξακολουθεϊ νά παραδέχεται ότι τό πρόβλημα τών καταστημάτων πωλήσεων άφορολογήτων είδών ήταν κυρίως πολιτικό πρόβλημα. Είχε επίγνωση αυτού ή 'Επιτροπή όταν τό 1972 παρουσίασε τό πρόγραμμα της μέ στόχο τήν προοδευτική κατάργηση τών πωλήσεων άφορολογήτων είδών στην Κοινότητα (1) και μεταγενέστερα όταν απέσυρε τήν πρόταση εκείνη δεδομένου ότι τό Συμβούλιο ήταν άδύνατο νά συμφωνήσει. Είχε επίσης επίγνωση τής πολιτικής πλευράς του θέματος ή 'Επιτροπή όταν τό 1979 πήρε τήν απόφαση νά μήν έπιμείνει στην κατάργηση τών καταστημάτων πωλήσεων άφορολογήτων είδών αλλά νά έξακολουθήσει τίς προσπάθειές της γιά νά βάλει τάξη στό σύστημα.

63. 'Η 'Επιτροπή φυσικά, σύμφωνα μέ τήν άνωτέρω μνημονευθεϊσα απόφαση του Δικαστηρίου, επανεξέτασε τήν κατάσταση και τόν Φεβρουάριο του 1972 κατέληξε στό γενικό συμπέρασμα ότι ή απόφαση του Δικαστηρίου υποδηλοῦσε ότι ή πώληση έμπορευμάτων έλευθέρων δασμών και γεωργικών είσφορών σέ ταξιδιώτες στό πλαίσιο τής κυκλοφορίας στό έσωτερικό τής Κοινότητας ήταν άσυμβίβαστη μέ τήν κοινοτική νομοθεσία. 'Η 'Επιτροπή γνωστοποίησε τό συμπέρασμα αυτό στά Κράτη μέλη.

(1) Ε.Ε. αριθ. C 113, 28.10.1972, σελ. 15.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΜΙΚΡΟΔΕΜΑΤΑ ΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ

Ίστορικό

64. Η Κοινότητα εισήγαγε κοινό σύστημα φορολογικών απαλλαγών για τα μικροδέματα μη εμπορικού χαρακτήρος που αποστέλλονται από το ένα Κράτος μέλος σε άλλο ή από μία τρίτη χώρα σε Κράτος μέλος. Το ενδοκοινοτικό καθεστώς χρονολογείται από το 1974 ενώ το εφαρμοζόμενο στις τρίτες χώρες υιοθετήθηκε το 1978.

Ο βασικός σκοπός του καθεστώτος αυτού φορολογικών απαλλαγών είναι ο ίδιος με εκείνον του καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών στους ταξιδιώτες : κατάργηση των εμποδίων στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά την ενδοκοινοτική απαλλαγή και υιοθέτηση ομοιόμορφου κοινοτικού συστήματος όσον αφορά την απαλλαγή έναντι των τρίτων χωρών. Η ενδοκοινοτική απαλλαγή σκοπόν έχει επίσης την διευκόλυνση των προσωπικών και οικογενειακών επαφών μεταξύ των ιδιωτών των διαφόρων Κρατών μελών. Σε όρισμένες περιπτώσεις οι επαφές αυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικές, όταν πρόκειται, παραδείγματος χάριν, για μεταναστεύοντες εργαζομένους, όποτε τα "μικροδέματα" μπορεί να έχουν μεγάλη σημασία στις προσωπικές σχέσεις και μερικές φορές στο οικονομικό πεδίο.

Σημερινή κατάσταση ανάπτυξης

65. Ο κατωτέρω πίνακας περιέχει λεπτομέρειες των φορολογικών απαλλαγών που εφαρμόζοντας στα μικροδέματα.

Οι απαλλαγές αυτές υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο την 17η Νοεμβρίου 1981 και εφαρμόζονται στα Κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 1982.

Πίνακας: Φορολογικές απαλλαγές για μικροδέματα μη εμπορικού
χαρακτήρος που εφαρμόζονται από τα Κράτη μέλη

Κράτος μέλος	Ενδοκοινοτικές απαλλαγές (70 Ecu)		Απαλλαγές που εφαρ- μόζονται σε μικροδέματα προέλευσης τρίτων χωρών (35 Ecu)
Βέλγιο	BF	2900	BF 1400
Δανία	Dkr	550	Dkr 275
Γερμανία	DM	175	DM 90
Ελλάδα	Δρχ.	4300	Δρχ. 2150
Γαλλία	FF	420	FF 210
Ιρλανδία	Irl	48	Irl 24
Ιταλία	Lit	(88571)	Lit (44286)
Λουξεμβούργο	LF	2800	LF 1400
Ολλανδία	Hfl	200	Hfl 100
Ηνωμένο Βασίλειο	UKL	40	UKL 20

() μη στρογγυλοποιηθείσες αντιστοιχίες σε εθνικά νομίσματα υπολογισμένες από τις υπηρεσίες της Επιτροπής λόγω ελλείψεως επισήμων στοιχείων.

66. Ὁ κατωτέρω πίνακας περιέχει τὰ ποσοτικά ὄρια ποῦ ἐφαρμόζονται σέ ὁρισμένα ἐμπορεύματα ὑπὸ μορφή μικροδεμάτων ὅταν προέρχονται ἀπὸ τρίτη χώρα.

Πίνακας : Ποσοτικά ὄρια φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν

Ἐμπορεύματα	Ποσοτικά ὄρια φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν
Προϊόντα καπνοῦ	50 σιγαρέττα ἢ 25 σιγαρίλλος (ποῦρα μεγίστου βάρους 3 γραμ.) ἢ 10 ποῦρα ἢ 50 γραμμάρια καπνοῦ πίπας
Οἶνοπνευματώδη ποτά	1 φιάλη οἶνοπνευματώδους ποτοῦ (μὴ ὑπερβαίνουσα τὸ ἓνα λίτρο) ἢ 2 φιάλες καινοῦ οἴνου (μὴ ἀφρώδους)
Ἀρώματα	50 γραμμάρια ἀρώματος ἢ 0.25 λίτρα κολώνιας
Καφές	500 γραμμάρια ἢ 200 γραμμάρια ἐκχυλίσματα ἢ ἀποστάγματα καφέ
Τέτο	100 γραμμάρια ἢ 40 γραμμάρια ἐκχυλίσματα ἢ ἀποστάγματα τεύου

67. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὰ Κράτη μέλη μποροῦν νὰ μειώσουν τίς ποσότητες αὐτές ἢ καί νὰ ἀποκλείουν τελείως τὰ ἀναφερθέντα προϊόντα ἀπὸ τὸ προνόμιο τῆς φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς. Ἡ Δανία δὲν ἐφαρμόζει τὴν ἀπαλλαγὴν στὰ προϊόντα καπνοῦ, τὰ οἶνοπνευματώδη ποτά καί τὰ ἀρώματα. Ἡ Ἰρλανδία δὲν τὴν ἐφαρμόζει στὰ προϊόντα καπνοῦ καί τὰ οἶνοπνευματώδη ποτά καί τὸ Ἡνωμένο Βασίλειο μειώνει τὴν ἀπαλλαγὴν στὰ οἶνοπνευματώδη μέχρι 0, 25 λίτρα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μικροδέματα ποῦ προέρχονται ἀπὸ ἓνα ἄλλο Κράτος μέλος, τὰ Κράτη μέλη μποροῦν ἐπίσης νὰ μειώσουν τίς ποσότητες τῶν ἐμπορευμάτων ποῦ ἀναφέρθηκαν στὸν πίνακα III (βλέπε σελίδα 5) γιὰ τὰ ὁποῖα χορηγεῖται ἐνδοκοινοτικὴ ἀπαλλαγὴ καί νὰ ἀποκλείουν τῆς ἀπαλλαγῆς τὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ ἂν τὸ ἐπιθυμοῦν. Οἱ ὁδηγίες πάντως περιέχουν διατάξη ποῦ ὑποχρεώνει τὰ Κράτη μέλη νὰ ἐφαρμόζουν ἓνα ἐνδοκοινοτικὸ καθεστῶς τουλάχιστον τὸςον εὐνοϊκὸ ὅσο καί αὐτὸ ποῦ ἐφαρμόζουν στίς τρίτες χώρες.

Όλα τὰ Κράτη μέλη, ἐκτός τῆς Ἰταλίας καί τοῦ Λουξεμβούργου, ἐφαρμόζουν στά προϊόντα αὐτὰ διαφορετικά ποσοτικά ὅρια καί τὰ Κράτη ποῦ ἀναφέρθηκε ἀνωτέρω ὅτι ἐφαρμόζουν εἰδικούς περιορισμούς ἢ ἀποκλεισμό τῆς ἀπαλλαγῆς (Δανία, Ἰρλανδία, Ἡνωμένο Βασίλειο) ἐφαρμόζουν ἐπίσης τοὺς περιορισμούς αὐτοὺς καί τὸν ἀποκλεισμό μέσα στὸ πλαίσιο τῆς Κοινότητος.

68. Οἱ κυριότερες προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ καθεστώτος τῶν μικροδεμάτων εἶναι οἱ ἀκόλουθες :

- α) τὸ μικροδεμα πρέπει νὰ εἶναι μὴ ἐμπορικοῦ χαρακτήρος,
- β) πρέπει νὰ ἀποστέλλεται ἀπὸ ἰδιώτη σὲ ἰδιώτη.

69. Τὰ προσδιοριστικά κριτήρια τοῦ μὴ ἐμπορικοῦ χαρακτήρος στὴν ἐνδοκοινοτική κυκλοφορία διαφέρουν ἐλαφρῶς ἐκείνων ποῦ ἐφαρμόζονται στά μικροδέματα προέλευσης τρίτων χωρῶν. Καί τὰ δύο καθεστώτα προβλέπουν ὅτι καμμία πληρωμὴ δέν μπορεῖ νὰ ἀπαιτηθεῖ ἀπὸ τὸν παραλήπτη. Ἐξάλλου, τὰ ἐμπορεύματα πρέπει νὰ προορίζονται ἀποκλειστικά γιὰ προσωπικὴ ἢ οἰκογενειακὴ χρῆση καί ὄχι γιὰ ἐμπορικὴ χρῆση· ἡ φύση καί ἡ ποσότητα τῶν ἐμπορευμάτων εἶναι προσδιοριστικές ὡς πρὸς αὐτό. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο καθεστώτων ἐμφανίζεται στὸν εὐκαιριακὸ χαρακτήρα. Τὰ δέματα ποῦ προέρχονται ἀπὸ τρίτες χῶρες πρέπει νὰ εἶναι εὐκαιριακοῦ χαρακτήρος, ἐνῶ ἡ προϋπόθεση αὐτὴ δέν ἀπαιτεῖται γιὰ τὰ ἐνδοκοινοτικά μικροδέματα. Ἐντούτοις, γιὰ νὰ τῦχουν τῆς φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἐμπορεύματα πρέπει νὰ ἔχουν ἐπιβαρυνθεῖ μὲ κανονικοὺς φόρους καί δασμοὺς στὴν ἐσωτερικὴ ἀγορὰ ἐνὸς τῶν Κρατῶν μελῶν.

70. Ἡ σχετικὴ μὲ τὰ μικροδέματα προέλευσης τρίτων χωρῶν ὁδηγία προβλέπει ἐπίσης ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ποῦ ὑπὸκεινται σὲ ποσοτικά ὅρια, ὅπως ὁ καπνὸς καί τὰ οἶνοπνευματώδη ποτά, περιέχονται σὲ μικροδέματα σὲ ποσότητα ποῦ ὑπερβαίνει τὰ καθορισθέντα ὅρια, ἀποκλείονται ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ἀτελείας.

71. Τὸ κοινοτικὸ δίκαιο προβλέπει ἐπίσης τὴν κατάργηση τῶν δαπανῶν ἐκτελωνισμοῦ γιὰ τὰ ἐνδοκοινοτικά μικροδέματα ποῦ γίνονται δεκτὰ μὲ φορολογικὴ καί δασμολογικὴ ἀτέλεια.

72. Τέλος, ἡ ἀντιστοιχὴ ἀξία σὲ ἐθνικὸ νόμισμα ποῦ λαμβάνεται ὑπόψη γιὰ τὸν ὑπολογισμό τῶν φορολογικῶν ἀτελειῶν καθορίζεται ἑτησίως σύμφωνα μὲ τῖς ἴδιες διατάξεις ποῦ ἐφαρμόζονται στὶς ἀτέλειες γιὰ τοὺς ταξιδιώτες (βλέπε παράγραφο 20).

Ἐξέλιξη τοῦ συστήματος

73. Τὸ σύστημα τῶν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν ποῦ ἐφαρμόζεται στά μικροδέματα λειτουργεῖ γενικὰ κατὰ τρόπο ἁρμονικὸ καί δέν δημιουργεῖ δυσκολίες. Οἱ ἀπαλλαγές αὐξήθηκαν πρόσφατα καί φαίνονται ἐπαρκεῖς ὑπὸ τῖς σημερινές συνθῆκες. Πάντως, ὅπως συμβαίνει

μέ τις ἀπαλλαγές τῶν ταξιδιωτῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει ἐπίγνωση τῆς λανθάνουσας διὰβρωσης τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν ἀπαλλαγῶν αὐτῶν καί θά προτείνει σέ εὐθετο χρόνο ὀρισμένες ἀυξήσεις. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μετατροπὴ τῶν κοινῶν ἀτελειῶν σέ ἐθνικὸ νόμισμα, τὰ προβλήματα εἶναι κοινὰ γιὰ τίς ὁδηγίες ποὺ ἐφαρμόζονται στὰ μικροδέματα καί στίς ἄλλες φορολογικὲς ἀπαλλαγές. Ἐπομένως οἱ παρατηρήσεις ποὺ ἔγιναν καί οἱ βελτιώσεις ποὺ προτάθηκαν στίς παραγράφους 38 καί 46 ἔχουν ἐφαρμογὴ γενικὰ καί ἐδῶ.

74. Ὅσον ἀφορᾷ τίς ποσοτικὲς ἀτέλειες, εἶναι φανερό ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ καθιερωθοῦν σαφεῶς καθορισμένα κοινὰ ὅρια, ἰδιαίτερα στὸ πλαίσιο τῶν ἐνδοκοινο-
τικῶν συναλλαγῶν. Πράγματι, δὲν ὑπάρχει σήμερα καμμία ἐναρμόνιση καί ἡ Ἐπιτροπὴ εὐνοεῖ ἐλάχιστα κοινὰ ὅρια στὰ Κράτη μέλη καί θά κάνει σχετικὴ πρόταση.

75. Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὅτι οἱ κοινὲς ἀτέλειες θά μπορούσαν νὰ ἀναπτυχθοῦν στὸ πεδίο τῶν πωλήσεων καί ἰδιαίτερος βιβλίων, περιοδικῶν ἢ ἑφημε-
ρίδων ἀποστελλομένων ἀπὸ τὸ ἓνα Κράτος στὸ ἄλλο. Κατ' ἀρχὴν, οἱ συναλλαγές αὐτές ὑπὸκεινται στοὺς γενικοὺς κανόνες τοῦ ΦΠΑ καί γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ καί γιὰ τὴν ἐξαγωγὴ.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων αὐτῶν σέ συναλλαγές ποὺ συχνὰ ἀναφέρονται σέ πολὺ μικρὰ ποσὰ θεωρεῖται ἰδιαίτερα ἐπαχθὴς τόσο ἀπὸ τοὺς ἀγοραστές στὴν περίπτωσι
εἰσαγωγῶν ὅσο κι ἀπὸ τοὺς πωλητές στὴν περίπτωσι ἐξαγωγῶν. Οἱ πληροφορίες ποὺ διαθέτει ἡ Ἐπιτροπὴ δείχνουν ὅτι οἱ ἑταιρεῖες προτιμοῦν πολλές φορές εἴτε νὰ μὴ ἀποδώσουν τὸν φόρο, πράγμα ποὺ ἐκθέτει τὸν ἀγοραστή σέ διπλὴ φορολογία, εἴτε νὰ ἀμελήσουν ὥς παραγγελίες ποὺ ἀπευθύνονται σ' αὐτές, πράγμα ποὺ συνιστᾷ ἄρνησι
πωλήσεων ποὺ φαίνεται νομικὰ ἀμφισβητήσιμη.

Τὸ κοινοτικὸ δίκαιο θά ὀφείλε νὰ περιλάβει σύντομα κάποιες φορολογικὲς ἀπαλλαγές στίς συναλλαγές αὐτές, ὅταν θά υἱοθετηθεῖ ἡ πρόταση ὁδηγίας ποὺ ἀφορᾷ
τὴν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸν ΦΠΑ γιὰ τὴν ὀριστικὴ εἰσαγωγὴ ὀρισμένων ἀγαθῶν (1), ποὺ ἐξετάζεται τώρα ἀπὸ τὸ Συμβούλιο. Ἡ πρόταση αὐτὴ προβλέπει κυρίως τὴν ἀπαλλαγὴ
τῶν εἰσαγωγῶν μικροδεμάτων ἀμελητέας ἀξίας, ἀνεξάρτητα τοῦ ἂν ἔχουν ἢ ὄχι ἐμπορικὸ
χαρακτήρα. Οἱ διατάξεις διατυπώνονται ἀφενδὸς σέ τιμές ἀξίας καί ἀφετέρου (γιὰ τίς
ἐνδοκοινοτικὲς συναλλαγές) σέ τιμές ὀφειλομένου φόρου. Τὰ προτεινόμενα ἐπίπεδα
εἶναι 10 ECU ἀξίας καί 3 ECU φόρου, μέ δυνατότητα νὰ αὐξηθοῦν σέ 6 ECU. Θεωρεῖται
ὅτι μεγάλο μέρος τῶν εἰσαγωγῶν βιβλίων θά μπορέσει νὰ ἐπωφεληθεῖ ἀπαλλαγῆς σύμφωνα
μ' αὐτές τίς διατάξεις.

./..

(1) ΕΕ C 171, 11.7.80

76. Έντούτοις, η Έπιτροπή θεωρεί ότι η κατάσταση θα μπορούσε να βελτιωθεί ακόμη αν απαλλάσσονταν οι εισαγωγές βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων αποστελλομένων από φορολογούμενο εγκατεστημένο σε ένα Κράτος μέλος σε ιδιώτη διαμένοντα σε ένα άλλο Κράτος μέλος, εφόσον ο φόρος των εμπορευμάτων είχε εισπραχθεί στη χώρα προέλευσης και - ενδεχομένως - η αξία των εμπορευμάτων δεν υπερβαίνει ένα επίπεδο (άνωτερο των 10 ECU που αναφέρθηκαν ανωτέρω) που θα καθορίζονταν έτσι που να απαιτήσει κάθε σοβαρό κίνδυνο στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που προκύπτει από τις διαφορές μεταξύ των ποσοστών του ΦΠΑ των Κρατών μελών. Μικρός θα ήταν εντούτοις αυτός ο κίνδυνος, δεδομένου ότι τα έν λόγω εμπορεύματα υπόκεινται κανονικά σε χαμηλό φορολογικό συντελεστή στα Κράτη μέλη, ότι τα ταχυδρομικά έξοδα αντισταθμίζουν τις διαφορές των φορολογικών συντελεστών και ότι τα αποστελλόμενα εμπορεύματα δεν μπορούν πάντοτε να αποκτηθούν από τους φορολογούμενους της χώρας εισαγωγής.

77. Ένα άλλο θέμα που γεννιέται όμοιως όσον αφορά την χορηγούμενη άελεία στα μικροδέματα, είναι το θέμα μιας όριακής ελάφρυνσης του φόρου των μικροδεμάτων που υπερβαίνουν, σε αξία ή σε ποσότητα, τα καθορισμένα κανονικά όρια για τα προϊόντα καπνού ή τα οίνοπνευματώδη ποτά που περιέχουν. Όπως έγινε μνεία στην παράγραφο 70, και σύμφωνα με τις ισχύουσες σήμερα διατάξεις, τέτοια δέματα δεν απολαύουν καμμίας άελείας.

Θα μπορούσε αναμφίβολα να φανεύει άνωμαλο στα μάτια ενός ιδιώτη που λαμβάνει ένα θέμα αξίας, ως ποῦμε, 80 ECU ή που περιέχει 80 σιγαρέττα, να πληρώσει τόν φόρο επί της συνολικής αξίας του δέματος ενώ ένα θέμα αξίας 70 ECU ή περιέχον μόνα 50 σιγαρέττα είναι τελείως απαλλαγμένο. Οι λόγοι διατήρησης της διάταξης αυτής είναι καθαρά διοικητικής φύσης, δεδομένου ότι η αναγκαία διαδικασία για την απαλλαγή του πρώτου τμήματος των 70 ECU ή των πρώτων 50 σιγαρέττων θα ήταν δυσκίνητη και δαπανηρή. Παραδείγματος χάριν, ποιά εμπορεύματα απαλλάσσονται της άελείας έδωθε του όριου των 70 ECU ; Σε ένα μικροδέμα που περιέχει ποῦρα και σιγαρέττα, σε ποιά είδος εφαρμόζεται η άελεία ; Δεν πρέπει εντούτοις να υπερβάλλονται τα προβλήματα που θα μπορούσαν εύκολα να υπερπηδηθούν με μία ταχύτερη διαδικασία έκτελωνισμού (όπως περιγράφεται κατωτέρω).

78. Μία άλλη δυνατή λύση του προβλήματος, και που φαίνεται περισσότερο αποδεκτή από διοικητικής άποψης, θα ήταν να χορηγείται φορολογική ελάφρυνση σε τιμές όφειλουμένου φόρου επί ενός δεδομένου δέματος. Παραδείγματος χάριν, θα μπορούσε να έξετασθεί μία διάταξη που προβλέπει ότι, στην περίπτωση ένδοκοινοτικού δέματος που υπερβαίνει ελαφρώς το όριο των 70 ECU αλλά που εκπληρώνει όλες τις άλλες προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη φορολογική απαλλαγή, κανένας φόρος δεν θα όφείλονταν από τόν παραλήπτη όταν ο συνολικός φόρος θα ήταν κατώτερος των 5 ECU και ότι αν ο φόρος υπερέβαινε τα 5 ECU, τó συνολικό ποσό του φόρου θα μειωνόταν κατά 5 ECU. Όμοιως, στην περίπτωση δέματος που περιέχει εμπορεύματα που υπερβαίνουν τó ποσοτικό όριο, θεωρείται ότι θα μπορούσε να χορηγηθεί φορολογική απαλλαγή μέσα στα κοινά όρια που θα είχαν καθορισθεί (βλέπε παράγραφο 74).

./...

ΤΜΗΜΑ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΗ ΣΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

79. Τήν Έπιτροπή άπασχολεί σοβαρά άπό μακροϋ χρόνου ό τρόπος μέ τόν όποϊον οί ιδιώτες δοκιμάζουν τήν πραγματικότητα τής κοινής άγοράς. Μιά άπό τίς πιό έντυπωσιακές έμπειρίες (άρνητική ή θετική ανάλογα μέ τήν περίπτωση) πού θά μπορούσε νά έχει ένας ιδιώτης είναι ή διαδικασία έκτελωνισμού πού εφαρμόζεται σ' αυτόν όταν διέρχεται τά σύνορα στο έσωτερικό τής Κοινότητας ή όταν πηγαίνει νά παραλάβει ένα δέμα πού του έχει άποσταλεϊ άπό ένα άλλο Κράτος τής Κοινότητας. Πάρα πολύ συχνά, δυστυχώς, οί πολλαπλοί έλεγχοι πού άσκοϋνται άκόμα στήν ένδοκοινοτική κυκλοφορία είναι γιά τόν ιδιώτη πηγή όδυνηρης διάψευσης έλπίδων καί άπογοήτευσης όταν έκτιμá τόν πραγματικό αντίκτυπο τής Κοινότητας στο έπίπεδο αυτό.

80. Γιά τούς ταξιδιώτες οί έλεγχοι ποικίλλουν πολύ άπό τό ένα Κράτος μέλος στο άλλο καί ανάλογα μέ τό χρησιμοποιούμενο μεταφορικό μέσο. Βεβαίως, οί έλεγχοι αυτοί δέν γίνονται άποκλειστικά γιά φορολογικούς λόγους καί ως τέτοιοι είναι έκτός τής σφαίρας τής παρούσας έκθεσης. Έντούτοις, άκόμη κι 'άν έξετάσουμε μόνο τούς συνδεδεμένους μέ τή φορολογία έλέγχου, οί έλεγχοι αυτοί άξίζουν μιá κριτική άνάλυση πού θά μπορούσε νά δικαιολογήσει όρισμένη δράση στο έπίπεδο τής Κοινότητας. Θά έπρεπε νά σημειωθεί ότι ή πλευρά αυτή τών διαδικασιών έκτελωνισμού έλήφθη ύπόψη στις όδηγίες πού άφορουν τίς άπαλλαγές τών ταξιδιωτών, όπου προβλέπεται ότι τά Κράτη μέλη είναι ύποχρεωμένα στο πλαίσιο τής ένδοκοινοτικής κυκλοφορίας νά έπιτρέπουν στους ταξιδιώτες νά έπιβεβαιούν σιωπηρά ή μέ άπλή προφορική δήλωση ότι δέν ύπερβαίνουν τά καθορισμένα όρια καί έκπληρώνουν τίς άπαιτούμενες προϋποθέσεις. 'Η ύποχρέωση αυτή είσήχθη στο σύστημα τό 1972 καί άποσκοπούσε νά ένθαρρύνει τήν άπλοποίηση, στήν πράξη, τών μεθοριακών έλέγχων γιά τούς άπλούς ταξιδιώτες. Άντικειμενικός σκοπός ήταν ή γενίκευση τής χρησιμοποίησης του σήματος "κόκκινο/πράσινο" ή "διπλός διάδρομος" ή άναλόγων συστημάτων έλέγχου τών ταξιδιωτών πού έπιτρέπουν στον καθένα νά προσδιορίζει ό ίδιος άν είναι μέσα στα όρια τής φορολογικής άπαλλαγής καί, άν νομίζει έτσι, νά διέρχεται τόν μεθοριακό έλεγχο, μέ τήν έπιφύλαξη περιστασιακών έλέγχων καί όχι συστηματικού έλέγχου.

81.1 Έντούτοις, μπορεϊ κανείς νά διερωτηθεϊ άν ό ταξιδιώτης διεπίστωσε ή όχι μιá πραγματική άπλοποίηση τών διατυπώσεων. Στήν περίπτωση τών μετακινήσεων μέ αυτοκίνητο ύπάρχουν άκόμη σημαντικές διαφορές στους μεθοριακούς έλέγχους μεταξύ τών Κρατών μελών. Μερικά Κράτη εφαρμόζουν συστήματα όπου ό πραγματικός έλεγχος έχει έλαττωθεϊ στο έλάχιστο ένω άλλα προβαίνουν σε σχεδόν συστηματικών

./...

έλεγχου πού συνεπάγεται μακρά άναμονή στα μεθοριακά φυλάκια. Από τό 1968, ή Έπιτροπή είχε συστήσει στα Κράτη μέλη νά προβαίνουν στα σύνορα σέ έλεγχο των κοινών ιδιωτικών αυτοκινήτων μόνο σέ έξαιρετικές περιπτώσεις και νά καταργήσουν τά φυσικά έμπόδια στα τελωνειακά φυλάκια (1). Είναι προφανής ή ανάγκη νά επανεξετασθεΐ ο αντίκτυπος αύτης τής σύστασης και ίσως νά ένσωματωθούν οι άντικειμενικοί της σκοποί στην κοινοτική νομοθεσία.

82. Έξάλλου, οι ώρες άνοίγματος στα σημεία έλέγχου των συνόρων είναι πηγή άπογοήτευσης για τόν ταξιδιώτη πού έχει ανάγκη ένδς είδικου τελωνειακού ή φορολογικού έλέγχου, παραδείγματος χάριν στίς περιπτώσεις πληρωμής του φόρου επί έμπορευμάτων για τά όποια ζητείται ή φορολογική έπιστροφή στη χώρα πού έγκαταλείπει. Πράγματι, οι ώρες άνοίγματος σέ πολλά συνοριακά φυλάκια είναι στην πραγματικότητα ώρες γραφείου, πού δέν ταιριάζουν καθόλου στόν συνηθισμένο έπιβάτη πού μπορεί νά βρεθεΐ νά περνά τά σύνορα άργά τή νύχτα.

83. Όρισμένα Κράτη μέλη στα όποια ή κυκλοφορία μέ αυτοκίνητο είναι συνδεδεμένη κυρίως μέ θαλάσσια μεταφορά (έφικνούμενοι μέ φέρρυ-μπώτ) εφαρμόζουν σύστημα έλέγχου "πράσινο/κόκκινο" πού φαίνεται νά λειτουργεί ίκανοποιητικά. Φυσικά, ο αριθμός των αυτοκινήτων πού περνούν τά σύνορα μ' αυτόν τόν τρόπο είναι σημαντικά μικρότερος παρά στην περίπτωση κανονικής κυκλοφορίας σέ χερσαία σύνορα. Έπομένως, ή γενίκευση του συστήματος στη χερσαία κυκλοφορία χρειάζεται προσεκτική εξέταση ως προς τό έφικτό στην πράξη. Η Έπιτροπή θεωρεί έντούτοις ότι είναι άναγκαΐο νά διευκολυνθούν οι έλεγχοι τής κυκλοφορίας αυτοκινήτων πού εφαρμόζονται στα σύνορα, μέ τήν έννοια πού αποδείχθηκε από τήν οδηγία, δηλαδή, σιωπηρά δήλωση των ταξιδιωτών και περιστασιακή έπαλήθευση μόνο.

84. Όσον άφορά τούς έπιβάτες των αεροπορικών συγκοινωνιών, οι έλεγχοι πού εφαρμόζονται είναι πιά τυποποιημένοι και έμπνέονται γενικά από τήν ιδέα τής σιωπηρής δήλωσης πού προβλέπεται στίς οδηγίες. Ίσως πρέπει οι γενικοί έλεγχοι φορολογικής φύσης νά χαλαρωθούν άκόμη· τό θέμα όξίζει νά μελετηθεΐ στο πρακτικό πεδίο. Φαίνεται ότι οι γενικές παρατηρήσεις πού άφορούν τίς διευκολύνσεις πού πρέπει νά γίνουν στο διοικητικό πεδίο εφαρμόζονται και στην παρούσα περίπτωση, μολονότι σέ πιά περιορισμένη έκταση.

85. Στίς περιπτώσεις των μικροδεμάτων οι διαδικασίες έκτελωνισμού μπορεί νά είναι για τόν παραλήπτη ιδιώτη πολύ έπαχθεΐς και χρονοβόρες. Η παρατήρηση αύτή εφαρμόζεται προφανώς όταν γίνεται υπέρβαση τής άτέλειας ή όταν δέν έκπληρώνονται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

(1) Σύσταση της Έπιτροπής άριθ. 68/289/ΕΟΚ τής 21 'Ιουνίου 1968, Ε.Ε άριθ. L 167, 17.7.68, σελ. 16.

Σε μερικά Κράτη μέλη για να παραληφθεῖ τὸ δέμα πρέπει νὰ πᾶει κάποιος σὲ μιὰ ἀποθήκη τελωνείου, νὰ συμμορφωθεῖ μὲ ποικίλες διοικητικές διατυπώσεις καὶ νὰ πληρώσει, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς καταλογιστέους φόρους καὶ δασμούς, ἕνα δικαίωμα ἐκτελωνισμοῦ. Σὲ ἄλλες χῶρες ἐφαρμόζεται ἀπλοποιημένο σύστημα : ὁ ταχυδρομικὸς διανομέας φέρνει τὸ δέμα στὴν κατοικία τοῦ παραλήπτη καὶ εἰσπράττει τὰ σχετικὰ τέλη ποὺ ἔχουν ἤδη ὑπολογισθεῖ.

86. Γενικά, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ὅτι οἱ διαδικασίες ἐκτελωνισμοῦ ποὺ ἐφαρμόζονται στίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές στὰ ἐμπορεύματα ποὺ ἀνήκουν ἢ ἀποστέλλονται σὲ ἰδιῶτες καὶ ἐπιβαρύνονται μὲ τὴν εἴσπραξη δασμῶν ἢ φόρων θὰ μπορούσαν νὰ ἀπλοποιηθοῦν καὶ νὰ ἐκσυγχρονισθοῦν. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξετάζει μιὰ διαδικασία ἐκτελωνισμοῦ ποὺ θὰ ἐπιτρέπει στὸν ἐνδιαφερόμενο νὰ κάνει τὴ δήλωσή του καὶ νὰ πληρώνει τοὺς ἐπιβαλλόμενους δασμούς καὶ/ἢ φόρους μὲ ὅσο τὸ δυνατόν ἀπλούστερες διατυπώσεις. Οἱ ἐπιβαλλόμενες ἀπὸ τίς ἀρχές προϋποθέσεις καὶ οἱ βαρύνουσες τοὺς ἰδιῶτες ὑποχρεώσεις θὰ διατυπώνονταν στὴν κοινοτική νομοθεσία ποὺ θὰ περιεῖχε κυρίως κατευθυντήριες γραμμές γιὰ τίς διαδικασίες ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθοῦν, γιὰ τὸν ὑπολογισμό τῶν ὀφειλομένων φόρων καὶ γιὰ τὴ μέθοδο πληρωμῆς, μὲ γενικὸ στόχο τὴν διευκόλυνση τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν.

ΤΜΗΜΑ IV

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

87. Τό τμήμα αυτό της Έκθεσης δίνει τις γενικές γραμμές των κυριοτέρων συμπερασμάτων που έχει άντλησει ή Έπιτροπή από την ανάλυση του κοινοτικού καθεστώτος των χορηγουμένων στους ίδιωτες φορολογικών άπαλλαγών. Ύστερα από τη δημοσίευση της Έκθεσης και υπό τό φώς των συζητήσεων που θα έπακολουθήσουν μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών, ή Έπιτροπή προτίθεται νά παρουσιάσει στο Συμβούλιο πρόταση οδηγίας σχετικά μέ τις φορολογικές άπαλλαγές που θα ένσωματώνει τις έκπονηθεΐσες διατάξεις μέ βάση την παρούσα Έκθεση.

88. Τά κυριότερα συμπεράσματα της Έκθεσης είναι τά ακόλουθα :

- α) οί σημερινές ένδοκοινοτικές φορολογικές άπαλλαγές των ταξιδιωτών δέν είναι έπαρκεΐς και ή πραγματική άξία τους πρέπει νά αύξηθεΐ·
- β) τό Συμβούλιο θα έπρεπε νά έγκρίνει ένα πολυετές πρόγραμμα για την άνάπτυξη του συστήματος·
- γ) θα έπρεπε νά διεξαχθούν συζητήσεις μέ τις όμορες χώρες για τις φορολογικές άπαλλαγές έναντι των τρίτων χωρών·
- δ) οί άπαλλαγές έκφραζόμενες σέ ένθνικό νόμισμα δέν θα έπρεπε νά μειωθούν και θα έπρεπε νά καθιερωθεΐ διαδικασία ήμι-αυτόματης αύξησης για νά αποτραπεΐ ή μείωση αυτή·
- ε) ή επανευθυγράμμιση των ίσοτιμιών μεταξύ ένθνικών νομισμάτων θα έπρεπε νά αντικατοπτρίζεται μέ βάση τό σημείο δ) άνωτέρω·
- στ) μία γενική αύξηση των ποσοτικών όρίων για τον καπνό και τά οίνοπνευματώδη ποτά αποτελεΐ μακροπρόθεσμο άντικειμενικό σκοπό που έξαρτάται από την έπίτευξη σύγκλισης των φορολογικών συντελεστών·
- ζ) τά ποσοτικά όρια της άπαλλαγής για τον οΐνο θα έπρεπε νά αύξηθούν και τά ποσοτικά έρια της άπαλλαγής για τό τέϊο και τον καφέ νά καταργηθούν άνεξάρτητα από την έναρμόνιση των φορολογικών συντελεστών·
- η) ή παροχή μεγαλύτερης φορολογικής άπαλλαγής στον καπνό για τους κατοΐκους των τρίτων χωρών παρά για τους κατοΐκους της Κοινότητας είναι άσυμβίβαστη μέ την άρχή της κοινοτικής προτίμησης και θα έπρεπε νά τερματισθεΐ·
- θ) θα έπρεπε νά καθιερωθούν κοινές διαδικαστικές μέθοδοι στο σύστημα έπιστροφής φόρων, για νά άπλοποιηθεΐ ή λειτουργία του·

./...

- ι) τὸ καθεστὼς ἀπαλλαγῶν γιὰ τὰ μικροδέματα λειτουργεῖ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὰ ἀλλὰ θὰ μπορούσε νὰ ἀναπτυχθεῖ :
- γιὰ νὰ διευκολύνει τὴν κυκλοφορία βιβλίων κλπ., καί
 - νὰ παράσχει κάποια ὀριακὴ διευκόλυνση γιὰ μικροδέματα ποὺ ὑπερβαίνουν πολὺ λίγο τὴν κανονικὴ ἀπαλλαγή·
- η) οἱ ἐφαρμοζόμενες στοὺς ἰδιῶτες διαδικασίες ἐκτελωνισμοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπλοποιηθοῦν.

*

*

*